

Slovenski

PRIJATEL.

Štev. 3.

V Celovcu 15. marca 1868.

XVII. tečaj.

V god včlovečenja Sinu Božjega in oznanenja devici materi Mariji.

(Od molitve: „Češčena si, Marija!“ gov. — f —.)

Angelj je prišel k njej, in je rekel: „Češčena si Marija! milosti polna.“

(Luk. 1, 28.)

V v o d.

Naša prva mati, nesrečna Eva, je jedla v paradižu prepo-vedani sad, in je s tim sebe in ves človeški rod v neizrečeno nesrečo potisnila. Iz te nesreče pomagati si sam ob sebi noben človek ni bil v stanu. Kakor je bil zaveržen Lucifer s svojimi angelji, bi bili mogli tudi mi za vekomej zaverženi biti. Bog pa se je zapeljanega človeka usmilil, mu Odrešenika obljubil, in ga čez 4000 let poslal. Ravno danes praznujemo god njegovega včlovečenja in oznanenja devici materi Mariji. K tej devici je Bog svojega angelja poslal, da bi jej bil njegovo voljo in nje veliko srečo napovedal. Oh pač velika sreča za-njo, ki je zmed vseh izvoljena za mater Zveličarja celega sveta! Pa tudi veliko veselje za nas, ker nam je ona rodila Odrešenika, kterega je ravno današnji dan od sv. Duha spočela! Oh, kdo bi se pač te tolike sreče ne veselil, zraven pa Marije ne ljubil in ne častil! Od nek-daj so pobožni kristijani z veseljem Marijo častili; častimo jo

vredno tudi mi, in sicer danes ravno s tistimi besedami, s katerimi jo je angelj pozdravil, in ktere molimo v „Češčena si, Marija“. Premišljevanje lepe molitve „Češčena si Marija!“ bo toraj zapopadek mojega današnjega govorjenja. Da bi bilo Bogu k časti, Mariji v poslavljenje, in našim dušam v zveličanje! —

Razlaga.

1. V malem mestu Nazaret na Galilejskem je živila pobožna devica po imenu Marija. Ubogemu tesarju Jožefu je bila zaročena. Oba sta bila sicer kraljevega Davidovega rodu, pa ubožna in sta od dela svojih rok na tihoma živela. Posvetni ljudje Marije niso dosti poznali, toliko bolj pa jo je poznal Bog; in večni Oče v nebesih jo zmed milijonov drugih zvoli, ter mater svojemu Sinu da. Da se jej ta skrivnost naznani, pošlje k njej velikega angelja Gabriela. Angelj k njej stopi, in jo pozdravi rekoč: „Češčena si Marija! milosti polna, Gospod je s teboj; blažena si med ženami!“ To so tiste lepe besede, s katerimi tudi mi Marijo pozdravljamo, kader „Češčena si Marijo“ molimo. Kaj da pomenjajo, ni težko razumeti.

„Češčena si, Marija!“ je toliko, kakor: Pozdravljena bodi, mogočna Gospa! Da je Marija zares mogočna, nam priča s. Bernard, ker pravi: „Ime Marije je tako mogočno in veličastno, da nebesa vriskajo, zemlja se raduje, in angelji veselé, kader koli se imenuje“. — Bila je pa Marija s tolikimi gnadami oblagodarjena, kakor ne poprej nobena, ne pozneji. Mi vsi smo prišli v izvirnem grehu na svet, Marija edina je bila brez njega spočeta, kakor sv. cerkveni učeniki učijo, in sveta cerkev verovati ukazuje; bila je pa tudi toliko gnado od Boga prejela, da se je tudi vsakega majhnega greha čisto ohranila: Po pravici jo tedaj angelj „milosti polno“ imenuje. — Nad toliko lepoto izvoljene Device Bog sam dopadenje ima. To jej angelj pové, ter pravi: „Gospod je s teboj!“ ktere besede sv. Bernard takole razlaga: „Tri božje osebe, Oče, Sin in sv. Duh, ki so vse tri le en Gospod, so s teboj, o Marija! Gospod, Bog Sin je s teboj, ker se je v tebi včlovečil; Gospod, sv. Duh je s teboj, ker si od njega spočela; Gospod, Bog Oče je s teboj, ker je tistega rodil, kterega si ti spočela“. — Tolika sreča in prečudna visokost Marije pa po pravici zasluži, da jo hvalijo vse stvari, poveljujejo vsi narodi na zemlji in časté clo angelji v nebesih. Toraj reče Gabriel: „Bla-

žena si med ženami!“ in žena v sv. evangeliju povzdigne svoj glas in Jezusu pravi: „Srečno telo, ki te je nosilo, in persi, ki so te dojile!“ (Luk. 11, 27. 28.)

2. Kader je angelj svoje naročilo opravil, in Mariji povedal, da jo je Bog za mater Jezusovo izvolil, jej je tudi še oznanil, da bo njena teta Elizabeta sina dobila. Po tem oznanilu se Marija vzdigne, in gre jaderno čez goro v Caharijevo hišo, in je pozdravila Elizabeto, svojo teto. Ko Elizabeta zasliši Marijno pozdravljenje, bila je napolnjena s sv. Duhom, in je zavpila z velikim glasom, ter rekla: „Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa! Od kod to meni, da pride mati mojega Gospoda k meni? Blagor ti, ki si verovala, ker dopolnilo se bo, kar ti je povedano od Gospoda!“ Elizabeti je bil Bog razodel, da bo Marija Jezusova mati; Mariji pa, da bo Elizabeta mati sv. Janeza. Marija zdaj na glas Bogu hvalo zažene in poje: „Moja duša poveličuje Gospoda. In moj duh se veseli v Bogu, mojem Zveličarju. Ker se je ozerl na nizkost svoje deklet; zakaj glej, odsihmalo me me bodo srečno imenovali vsi narodi. Zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen, in sveto njegovo ime!“ Marija in Elizabeta se veselita, kakor vselej dobre duše, kader se godé imenitni čudi milosti božje. Na to sveto veselje dveh prijateljic božjih si spomnimo, kader v „Češčena si Mariji“ do drugega dela pridemo in molimo: „Blažena si med ženami, in blažen je sad tvojega telesa!“ V prvih besedah je Elizabeta Marijo z angeljem vred presrečno imenovala, z besedami: „blažen je sad tvojega telesa“ pa Jezusa počasti, kateri je sad Marijnega telesa, t. j. njen sin po človeški natori; zraven pa tudi kakor apostelj piše, (Rom. 9, 6.) „čez vse blažen Bog od vekomej do vekomej!“

3. Zdaj pridemo k tretjemu delu te lepe molitve. — Že od nekdaj so kristijani „Češčena si Marijo“ molili. V prvem delu so z angeljem vred Marijo častili; v drugem so z Elizabeto Boga hvalili za neizrečeno dobroto Jezusovega včlovečenja; pristavljali so pa še tudi prošnjo, s katero so se Mariji priporočevali. To prošnjo je tudi cerkev poterdila, in je tretji del „Češčena si Marije“, kakor jo še dandanašnji molimo. Imenujemo naj poprej sladko ime „Jezus!“ potem pa pravimo: „Sv. Marija! mati božja“. Marijo mater božjo kličemo, ker nam je Jezusa rodila, ki je pravi Bog. Velika je njena čast, velika pa tudi njena mogočnost in oblast. Kar ona prosi, jej ne odreče ne Oče ne Sin. Toraj nam to ime, da jo mater božjo imenujemo, zaupanje dela, da bo ona, Jezusova pa tudi naša ljubljena mati, od svojega božjega Sina nam sprosila gotovo pomoč. — Da bi pa Marijo toliko poprej omečili, naj nam usmiljenje skaže in na pomoč pride, jej svojo veliko revščino in

nesrečo pred oči postavljamo, v kateri se zavoljo greha znajdemo, in molimo: „prosi za nas grešnike!“ — Dokler pa tu na zemlji živimo, imamo vedno duhovno vojsko zdaj s svojim poželjivim mesom, zdaj z zapriseženim sovražnikom človekovim, s hudičem, kateri vedno okrog hodi, kakor dereč lev, in gleda, koga bi požerl; tedaj nam je pa tudi božje pomoči vselej potreba, ker brez nje sovražnika ne zmagamo. Priporočujemo se toraj Mariji, da bi nam jo ona od Boga sprosila, sprosila „z daj“, dokler v tej solzni dolini v tolikih nevarnostih živimo. Nikoli pa nismo božje pomoči tako zelo potrebni, kakor na zadnjo uro. Takrat se še enkrat in sicer poslednjikrat nebo in pekel za človeka poskušata, in peklenški duh si na vso moč prizadeva, človeka na svojo stran dobiti in ob večno zveličanje pripraviti. Tedaj tudi božje pomoči naj bolj potrebujemo; toraj Marijo prosimo, da bi nam jo sprosila „na našo smertno uro!“ — Še pridenemo besedico „Amen“, s katero prosimo, da bi se zgodilo, kar smo s poprejnimi besedami prosili, kader smo „Češčena si Marijo“ molili.

4. Pač lepa molitev je tedaj „Češčena si Marija“. Kolikorkrat jo molimo, to delamo, kar angelj, ki je Marijo pozdravil in častil; to delamo, kar Elizabeta, ko je Boga hvalila za včlovečenje božjega Sinu; to delamo, kar so pobožni kristijani vsegdar delali, ter so se Marijni priprošnji izročevali. Sv. Alfonz Rodriguec je „Češčeno si Marijo“ molil, kolikorkrat je slišal uro biti; clo po noči tega storiti ni zamudil, ako se je le prebudil. Sv. Katarina Sienska je večkrat na stopnicah pokleknila, po katerih je gori in doli hodila, ter s to molitvijo Marijo počastila. Sv. Terezija je večkrat vso svojo družinjo zapustila in šla, ter natihome Marijo pozdravljala. In oh, koliko drugih je bilo, ki so Marijo vredno častili in hvalili, ter se nje mogočni priprošnji izročevali. Vsi ti so si svesti bili, da Marija svojih zvestih častivcev nikoli ne zapusti. Naj mi bo dovoljeno, zmed tisuč drugih vam le en sam zgled povedati.

5. Vboga pastirica je Marijo priserčno ljubila. Na gorici, kjer je pasla, stala je cerkvice, materi božji posvečena. Vanjo hiteti in Marijo počastiti je bilo deklici naj slajše veselje. Ko vidi pa, da je podoba matere božje revna, in da brez vse lepote na oltarju stoji, sklene olupšati in ozaljšati jo, ne z zlatom in srebrom, ktereга ni imela, temveč z cvetlicami, ki jih je po polju nabirala. V venec jih splete, stopi na oltar in ž njim mater božjo ovenča, kakor naj lepši ve in zna, in reče: „Oh ti ljuba moja mati! serčno sem želela, ti zlato krono z dragimi kamenci vloženo na glavo postaviti, pa sem vbožna; vzemi, oh vzemi ta revni cvetlični venec za ljubo; sprejmi ga v znamenje moje ljubezni do tebe!“ Tako je vboga deklica Marijo častila, in jej večkrat nov venec podarila;

pa tudi kraljica nebes svoje dobre hčerke na zemlji ni pozabila. Deklica hudo oboli, in večer življenja se jej bliža. V smertnih težavah leži sama v revni koči, ki je na samem za veliko cesto stala. Vsi drugi so bili na polje odšli, ter še niso mislili, da deklici že za življenje gre. Pobožna služabnica Marijna čuti, da smert ni dalječ več; pa nima pomoči od nobene strani, in vendar bi bila tako rada s svetimi zakramenti prevedena. Klicala in zdihovala je na vso moč k Mariji, ktero je še zdrava tako priserčno ljubila in lepo častila. In nebeška Mati je ne pusti zastonj zdihovati. Dva popotna misionarja (duhovna gospoda, ki ljudem križem svet sveto evangelije oznanujeta,) prideta ravno po cesti. Solnce je hudo pripekalo, in trudna sta bila od dolgega pota. Da bi si nekoliko odpočila stopita v hišico; kar zagledata deklico v njej v smertnih medlevcah. Ko ju vгледа, topi se jej serce veselja: „Bodita mi pozdravljena, božja poslanca!“ pravi deklica na ves glas, „nebeška moja mati vaju je poslala. Oh, ne zapustita me na zadnjem mojem potu, in delita mi svete vere poslednje tolažilo: dajta mi Jezusa za popotnico v večnost!“ To se zgodi; z veseljem jo prevedita, ter eden spové, drugi po svete zakramente v bližnjo cerkev hiti. Kedar je pa svete zakramente prejela z veliko pobožnostjo in gorečnostjo, nasmehlja se prijazno in tiho zašepeta: „O dobrotljiva, o mila, o sladka devica Marija!“ in mirno v Gospodu zaspi.

S k l e p.

Naše življenje na tem svetu je podobno nevarnemu morju. Od vseh strani se zaganjajo v nas valovi hudih skušnjav. Od ene strani nam žuga napuh in prevzetnost, od druge lakomnost in samopridnost; od te nas zalezuje nesramnost in nečistost, od une zavid in nevošljivost; od prve nezmernost in pijanost, od druge jeza in sovrašтво. Kam se bomo reve zatekli, da v tolikih nevarnostih ne poginemo? — Mornarji, kader po nevarnem morju veslajo, ozirajo se na zvezde, da pravega pota ne zgrešé. Mi pa, ljube duše! ozirajmo se na svitlo zgodnjo davnico, rajsko zvezdo Marijo. Njo prav počastimo in njeni priprošnji se izročujmo, da se ne potopimo v brezen večne pogube, in prav pogosto zdihujmo s pobožnim srcem: „Sveta Marija, mati božja! prosi za nas, grešnike! zdej in na našo smertno uro!“ Amen.

V. postna nedelja.

V. beseda — kladvo za požrešnost.

„Ko je Jezus vedel, da je vse dokončano, da se je dopolnilo pismo, je rekel:

Žejn sem“. (Jan. 19, 28.)

V v o d.

Ko je bil naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus na križu svojo žalostno mater Janezu, in Janeza svoji materi izročil, storila se je po vsi zemlji tema, čudna tema in je terpela do devete ure. Bolečine in britkosti, ktere je naš ljubljeni Odrešenik te tri ure prestal, ne morejo se nikakor dopovedati.

V preveliki žalosti svojega serca kliče Jezus k svojemu nebeškemu Očetu, kliče tako glasno, da se po vsej Kalvariji razlega: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Ali ga slišite, ljubeznjivi? On, ki je, dokler je še po svetu hodil, toliko žalostnih serc potolažil, toliko britkih solz obrisal; — On, ki je na križu razbojnika razveselil; On, ki je tudi svoji žalostni materi, in svojemu ljubeznjivemu Janezu tolažljive besede s križa govoril; On sam sedaj na križu nobene tolažbe za žalostno serce ne najde, zato pa tudi tako milo vpije: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“

Te Jezusove besede imajo pa tudi dosti skrivnost v sebi. On, kakor ste slišali, teh besed ni govoril toliko zavoljo svojih bolečin; temveč zato, ker je vidil, da Njegovo britko terpljenje dosti ljudem ne bo v zveličanje, ja, tudi vam ne, ako v svojih grehih terdovratni ostanete. On je videl, kako bo Njegova rešna kri teptana od Judov in nevernikov, teptana pa tudi od kristijanov, ki Njegov križ in Njegove nauke zaveržejo. To je Kristusu tako hudo pri sercu djalo, da je glasno vpil: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“

Potem pa, kakor piše sv. apostel Janez, ker je Jezus vedel, da je vse dokončano, da se je dopolnilo pismo, rekel je: Žejin sem! Tedaj tudi žejo, strašno žejo je hotel za nas na križu prestati.

Ali pa veste, ljubeznjivi! da je Kristus to veliko žejo na križu pa tudi terpel zavoljo petega naglavnega greha, kateri se požrešnost imenuje. Kako velik greh mora toraj požrešnost biti! —

Premišljajte, preljubi moji! Jezusovo neizmerno žejo na križu posebno vi, ki ste se že večkrat s pijančevanjem pregrešili, poslušajte Jezusovo peto besedo na križu: „Žejin sem“. „O vi vsi“, kliče sv. Duh že v stari zavezi, „vsi, ki ste žejni, pridite k vodi!“ pridite k živej vodi Jezusovih nauk, ter poslušajte:

I. koliki greh da je požrešnost; poslušajte pa tudi

II. Jezusovo peto besedo na križu: „Žejin sem!“

„Kakor hrepeni jelen po studenčni vodi, tako hrepeni moja duša po tebi, o Bog. Mojo dušo žeja po močnem, živem Bogu“, zdihoval je že kralj David. Pa tudi mi, križani gospod Jezus! hrepenimo danes po živej vodi tvojih nauk. Govori, o Gospod! skoz moje slabe usta, ker našo dušo žeja po tvoji močni besedi.

I. del.

Kaj je vendar požrešnost, zavoljo ktere Jezus toliko žejo terpi?

Požrešnost je nezmerna, neberzdana želja po jedi in pijači, in je košata mati: zapravljivosti, nečistosti, preklinjevanja, kregov, pretepov in ubijanja. Je človek preveč, je požrešen to je sneden; pije preveč, je tudi požrešen to je pijanec. Ker se pa na svetu toliko ljudi najde, ki so pijančevanju podverženi, naj toraj v vašo dušno zdravje nekoliko od pijanosti povem.

Pijanost je že sama na sebi gerda, in ostuden greh, ker pijani človek zgubi pamet, zlati dar božji, ki ga loči od neumne živine. „Človek se v pijanosti ne zave“, pravi sv. Avgustin. Pijanost človeka neumni živini podobnega stori; pa kaj govorim? Neumni živini ga podobnega stori? Še več: Pijanost človeka še

pod neumno živino poniža. Le poglej neumno živino, ali več je in pije, kakor jej je potreba? Človek pa, pametni človek, je hujše od živine. Ker tebi, pijanec, veliko govoriti ne pomaga; torej ti ne bom govoril, kako trezno so Jezus in njegovi apostelni živeli, ne bom ti razkladal, kako so se svetniki in svetnice božje pijančevanja varovali; timveč peljem te v tvoj hlev, če ga še imaš, k tvoji živini, ako je nisi že zapil, in ti rečem: tu poglej živino in uči se od nje toliko jesti in piti, kolikor ti je potreba.

Pijanec se že kakor človek močao pregreši, zato so pa tudi že neznabogi pijanega človeka zaničevali; še manj se pijanost kristijan u spodobí. Kristus sam govori: „Varujte se, da vaše serca ne bodo preobložene v požrešnosti in pijanosti in časnih skerbeh; in da tisti dan nagloma nad nas ne pride“. In sv. Pavl pijanost med naj večje grehe šteje, in pravi, „da pijanci božjega obličja ne bodo gledali“.

Pijanost pa tudi človeku veliko hudega prinaša, ker posadi ga naslednje

a) v revščino. Sv. pismo pravi: „Kdor pojedine ljubi, bo obožal; kdor vino in mastnino rad ima, ne bo obogatel“. Pijanec zapravi vse premoženje sebi, svoji ženi in otrokom in mu ne ostane, kakor le beraška palica, ktero tudi njegovi otroci za njim dobijo. Koliko je starčkov, ki bi sedaj lahko dobro imeli, če ne bi v mladih letih bili pijančevali! Koliko je žensk, ktere so v mladih letih pijančevale, le dobro jesti in kavo piti hotle, sedaj so pa suhe skorice dobre. Bog, če jih le dobijo!

b) Pijanec si dostikrat hude bolezní nakoplje, zato pa pravi sv. Duh že v starem zakonu: „Zavoljo pijanosti jih je že veliko pomerlo; kdor pa je trezen, si življenje daljša“.

Neki voznik, ki je kamne za grobe vozil, dojde družega voznika, ki je pa žganje peljal. „No Anže!“ pravi ta voznik unemu, ki je pred njim vozil, „kaj pa ti pelješ?“ „Žganje, mu odgovori Anže. „Ravno prav“, mu odgovori ta, „ti voziš smert za ljudi, jaz pa kamnje, da se na njih grobe postavijo“.

Pijanec zapravi dragi čas, govori dosti nečistih besed, vganja nesramne reči, preklinja, se rad prepira, pohujšuje nedolžnost in stori še dosti drugih grehov.

Pijanec se pa tudi malokdaj prav poboljša. On bo star, njegovi lasi že sivi postajajo in mu z glave padajo, pa on le še nataka in pije; on pije, da mu že smert na vrata poterka, in grešnim kostem v merzlem grobu posteljo naredi; kaj pa je za njegovo dušo? Ona mora naravnost proti peklu, ker „njegova

pijanost“, govori sv. Krizostom, „mu nebeške vrata za vselej zaklene“. Pa kaj bi še več govoril, kako gerd greh, da je pijančevanje, in koliko hudega da ž njega izvira, saj gerdobo tega greha vidim že na križu zapisano, na katerem terpi Kristus neizmerno žejo. Tu sem foraj, tu sem pred Jezusov križ, stopite vsi možki in ženske, ki ste bili do sedaj nezmerni v jedi in pijači, ter premišlujte strašno žejo, katero terpi nedolžni zavoljo gerdega greha vaše požrešnosti. Ali se vam ne zdi, kakor bi Jezus še zmiraj svoje blede usta odpiral in milo zdihoval: „Žejin sem!“ To Jezusovo žejo, koja je bila skrivnostipolna, radovoljna in silno huda, hočemo nekoliko premišljevati, da očistimo svoje serca strupene požrešnosti.

II. d e l.

1. Jezus kliče na križu: „Žejin sem!“ Koliko skrivnostipolna žeja!

a) Skrivnostipolna že zavoljo grehov, za ktere je moral On to strašno žejo terpeti. „Zavoljo naših grehov je bil ranjen“, govori prerok Izaija. Zavoljo naše nezmernosti v jedi in pijači je moral Jezus toliko močno žejo prestati.

b) Skrivnostipolna je bila ta žeja pa tudi zato, ker je hotel ž njo usmiljeni Jezus pokazati, kako močno da je želel zveličati nas. Žeja je podoba želj. „Daj mi piti“, rekel je Jezus Samarijanki; pa v svojem pogovoru ž njo je kmalo na znanje dal, da njegova žeja je podoba duhovne žeje, podoba serčnih želj, Samarijanko, kakor tudi vse ljudi, zveličati. Hotel je pa tudi v Samarijanki kakor v vseh ljudeh žejo po božji gnadi in zveličanju obuditi. „Ako bi ti spoznala“, jej je rekel, „dar božji, in kdo da je, kteri ti pravi: Daj mi piti, bila bi ti njega morebiti prosila, in bi ti bil dal žive vode“. —

Mi vemo, kako je Jezus terpeti poželjeval, da bi tako dopolnil voljo svojega nebeškega Očeta, pa tudi izveršil naše odrešenje. S to žejo namreč zveličati nas, bil je Jezus rojen, v tej žeji, v tem poželjenju je živel in umerl, s tem poželjenjem je v nebesa šel, in sedi s tem poželjenjem, s to žejo ob desnici božji. Oh naj bi tudi mi tako žejo, take vroče želje imeli, svojo dušo, pa tudi dušo svojega bližnjega zveličati! saj: „Blagor lačnim in žejnim pravice“, govori Jezus, „ker oni bodo nasiteni“.

2. Jezusova žeja na križu je bila radovoljna. Besede sv. apostelna Pavla: „Kristus nas je ljubil, in se za nas dal v dar in klavšino, Bogu v prijeten duh“, pričajo nam zadosti, da je Kristus rad, iz svoje volje strašno žejo in druge bolečine na križu terpel. In že v stari zavezi govori prerok Izaija od Jezusa: „Darovan je bil, ker je sam hotel“. Jezus je toraj rad vse preterpel, iz svoje proste volje je prevzel vse trpljenje, ktero ga je čakalo od zibeli noter do grozovitne smerti na križu. Ker nas je ljubil, ljubil neizmerno, zato je pa tudi hotel toliko žejo in toliko drugih bolečin terpeti.

O preljubi moji! mi vsi, jaz in ti in vsi ljudje, bili smo veliki dolžniki pred Bogom. Dolg naš je bil silno velik. Nikdar ga ne bi mogli poplačati. Neskončna božja pravica pa je tirjala, naj se ta veliki dolg poplača. Glejte, v koliko žalostnem stanu je bilo vse človeštvo! — Pa kaj se zgodi? — O poslušajte in čudite se, padite na kolena in molite! Našel se je pravi in dober prijatelj, našel se je naj boljši nebeški prijatelj Jezus Kristus, sam božji Sin, ki je videl našo revščino, videl naš dolg, ktereга nismo mogli poplačati. On se ponudi svojemu nebeškemu Očetu za nas, in tje na križ je s svojo kervjo zapisal, kako priserčno nas ljubi! Na križu zdihuje v strašnih bolečinah: „Žejin sem!“ — žeja me po vaših dušah, ktere priserčno ljubim. Da bi duše zveličal, le zato sem vaš dolg prevzel in ga izbrisal s svojo kervjo na križu.

Zakaj se je pa ljubi Jezus na križu čez žejo pritožil, saj je dobro vedel, da mu je nihčér vgasiti ne bo hotel? Tudi njegova žalostna mati mu ni smela le kaplice vode prinesiti. Kristus, govori sv. Janez, je zato klical: „Žejin sem“, da se je dopolnilo pismo. Od Njegove neizmerne žeje na križu se bere v 21. Davidovem psalmu: „Ko voda sem razlit; in vse moje kosti so se razklenile. Moje serce je kakor raztopljen vosk v mojem telesu. Moja moč se je usušila kakor čepina, in moj jezik tiči na mojem nebesu“. In s čem ga bodo napajali, bere se v 68. psalmu: „V moji žeji me napajajo z jesihom“. —

Ker je Jezus vedel, da je vse dokončano, govori sv. evangelist Janez, rekel je: „Žejin sem!“ Kristus je dobro vedel, da se je nad njim že vse spolnilo, kar je bilo pisano od njega; le še neka mala reč ne, namreč: „da bo v svoji žeji z jesihom napojen“. Hotel je, da se tudi to nad njim spolni; zato je pa še s križa klical: „Žejin sem!“ O ljubi moji! ali tudi mi tako na tanjko voljo nebeškega Očeta spolnujemo? O križani Zveličar! kaj bi rekel, če pomislim, koliko hudega storimo, koliko dobrega pa opuščamo?

3. Jezusova žeja na križu je bila pa še tudi — velika — strašna. Oh preljubi moji! naj bi smel rajše molčati, kakor pa Jezusovo strašno žejo popisovati.

Slehnerni izmed vas vé, kaj je žeja. Žeja nastane, če se človek poti ali utruji, če dolgo že ni pil, ali spal, če se je hudo bal, ali je bitko žaloval, če je veliko kervi zgubil i. t. d. In glejte vse to se je pri Jezusu godilo! Pomislite nekoliko, kaj je Kristus ves ta čas terpel! Že na večer pred svojim terpljenjem je na oljski gori dosti žalosti in strahu preстал. Še celo kervavi pot je potil, tako da so mu debele, kervave kaplje obilno na zemljo rosile. Koliko vročine je moral še le znotraj občutiti. Z verta Getzemana Kristusa v mesto peljejo in hudobni beriči in vojšaki ga od enega sodnika do družega neusmiljeno pehajo. Strašno ga šibajo in bičajo, da obilna kri na zemljo teče. Vsadijo mu ternjevo krono v glavo, in iz razbodene glave debele srage kervi po njegovem životu tečejo. Iz mesta ga podijo na goro Kalvarijo, obloženega s težkim križem, pod katerim je trikrat padel. Na gori ga križajo, prebodejo mu roke in noge, in tudi iz teh presveta kri na zemljo curlja. O pekoča bolečina, ktera je vse Jezusove žilice in košice posušila! Pomislimo pa tudi, koliko je Jezus molil, zdihoval in koliko britkih solz prelil, in spoznati moramo, da ga je žeja pekla, kakor razbeljeno železo. Ste vidili že kedaj tudi bolnike, kako so bili vroči, ste jih slišali zdihovati, kako jih žeja. Še vse večo žejo je Kristus na križu terpel. Da je morala njegova žeja na križu neizrečeno velika biti, že iz tega lahko spoznamo, da se čez nobene druge bolečine pritožil ni, zavoljo prevelike žeje pa je bitko zdihoval: „Žejin sem!“

Kaj pa dajo žejnemu Jezusu piti? Moj Bog! še kaplice merzle vode ne. Sv. evangelist Janez piše: „Stala pa je ondi posoda polna jesiha. Oni pa so gobo z jesihom napojili, in na hisop nataknil, ter mu jo k ustom podali“. Ta pijača Jezusove žeje ni pogasila, timveč le novo zasramovanje je bila za njega. Sv. evangelist Lukež naravnost pové: „Zasramovali so ga pa tudi vojščaki, kteri so pristopili in mu jesiha ponujali in rekli: Ako si ti kralj Judovski, pomagaj si“. Iz teh besed sv. pisma se vidi, da so hotli, kakor popred, ko so Jezusa v rudeč plajšč ogernili, mu terst v roke podali, in ternjevo krono na glavo postavili, Njega tudi zdaj s tem zasramovati, da so mu mesto vina le pekočega jesiha podali.

„Usmiljenje hudobnih je grozovito“, bere se že v sv. pismu. Tako grozovitno usmiljenje so rabeljni z Jezusom imeli, ker so dali mu le močno kislega jesiha. — „Napojili so gobo“, pravi sv.

sv. Janez dalej, eno od tistih gob, s katerimi so si rabeljni pri križanju vmazane in s kervjo oškropljene rame in roke brisali. To gobo, v kateri je bila človeška kri že posušena, so sedaj v jesih pomočili, in „jo na hisop nataknili“. Hisop je pa čudno grenko zelje, torej je moral jesih še ostreji in silno grenek biti, ker so mu na hisopu gobo k ustom podali. Oh, moj terpeči Jezus! ljudje slišijo tvoje žalostno zdihovanje: „Žejin sem!“ Dajo ti scer piti, pa dajo ti le take pijače, ktera tvoje žeje ni pogasila, ampak ti še večjo žejo in bolečino naredila!

„Jezus pa je bil jesiha vzel“, piše dalej sv. Janez. Oh ta čudna, iz posušene kervi, jesiha in grenkega hisopa namešana pijača je Jezusovo žejo še le pomnožila! Pa kaj je bilo terpečemu Jezusu pregrenko, kader je veljalo voljo nebeškega Očeta spolniti? „Žejin sem!“ je klical nebeški zdravnik Jezus na križu, žeja me po zveličanju človeških duš. Jaz toliko žejo na križu terpim, ljudje pa, za ktere toliko žejo terpim, še zmiraj pijančevajo ter me s svojimi grehmi vnovič križajo.

S k l e p.

Pridite torej vsi, ki ste se s požrešnostjo, s pijanostjo tolikokrat pregrešili, pridite možki in ženske; najte, da vas pred njegovim sv. križem pobaram: Bote še zanaprej s svojo požrešnostjo križanega Jezusa žalili? Poslušajte, kako milo On zavoljo vaše požrešnosti na križu zdihuje: „Žejin sem!“ Proč torej s petim naglavnim grehom, proč z nezmernostjo v jedi in pijači, in pridimo vsi pod Jezusov križ! Obernimo se k nebeškemu zdravniku v zakramentu sv. pokore, da nam omije grešne duše s svojo rešno kervjo, jih zaceli s svojo gnado, nasiti s svojim presvetim telesom in napoji z živo vodo, od ktere Samarijanki takole pravi: „Kdor pije od vode, ktero mu bom jaz dal, ne bo žejin vekomaj: ampak voda, ktero mu bom jaz dal, bo v njem studenec vode izvirajoče v večno življenje“. Amen.

VI. Postna nedelja.

VI. beseda — kladvo za lenobo.

„Dopolnjeno je!“ (Jan. 19, 30.)

V v o d.

Preljubi, v Kristusu zbrani poslušalci! Premišljevali smo slednjič neizmerno žejo, katero je Jezus na križu terpel. Da je morala ta Jezusova žeja neizrečeno velika biti, že iz tega lahko spoznamo, ker se Jezus ni pritožil črez druge velike bolečine, zavoljo žeje se je pa bitko pritožil, rekoč: „Žejin sem!“

Neizrečeno žejo terpi Zveličar na križu, pa oh! dajo mu le jesiha s kervjo in žolčem namešanega; — dajo mu pijače, ktera Njegove strašne žeje ni pogasila!

Kristusa žeja na križu, žeja ga po zveličanju vaših duš. Kristus je žejin na križu, neizrečeno žejin; da bi s to žejo poplašal našo požrešnost v jedi in pijači. Tu sem torej, sem pod Jezusov križ, vstopite se vsi pijanci in pijanke, in spoznajte, da s svojim pijančevanjem nedolžnemu Jezusu strašno žejo napravljate, da mora bitko zdihovati, rekoč: „Žejin sem!“

„Kader je bil tedaj Jezus jesiha vzal,“ piše sv. evangelist Janez, rekel je: „Dopolnjeno je!“ — Dopolnjeno je vse, kar je sv. pismo od Njega govorilo, dopolnjeno in končano Njegovo bitko terpljenje, — dopolnjeno odrešenje celega sveta!

Ali slišite, preljubi moji! ali slišite Jezusovo šesto besedo na križu: „Dopolnjeno je!“ — „Dopolnjeno je!“ je zamogel Jezus z veselim srcem zaklicati, ker je voljo svojega nebeškega Očeta vselej na tanjko spolnoval. Dopolnjeno pa bo tudi skorej naše romanje na zemlji in odperle se nam bodo vrata na večnost. Bomo zamogli pa tudi mi na smertni postelji z veselim srcem zaklicati: „Dopolnjeno je?“ mi, ki smo tako leni v molitvi in spolno-

vanju božjih zapoved." Ja, preljubi moji! lenoba, gerd naglavni greh, lenoba v službi božji nam bo branila na smertni postelji zaklicati: „Dopolnjeno je!“

Da bi se lenobe varovali in v prihodnje kaj bolj za dušo skerbili, govoril vam bom danes:

I. od lenobe; razložil pa tudi

II. šesto Jezusovo besedo na križu: „Dopolnjeno je!“

O naš križani Odrešenik! skaži nam milost, tako živeti, da bomo, kakor ti, tudi mi na smertni postelji zaklicali: Dopolnjeno je! Dopolnjeno naše težavno romanje na svetu, in začelo se bo tudi za nas neizmerno veselje v nebesih!

I. del.

Kaj pa je lenoba, ktera nam brani z Jezusom na smertni postelji zaklicati: Dopolnjeno je!?

Lenoba je gnusenje nad delom in posebno nad takimi rečmi, ktere Boga in naše dušno zveličanje zadevajo.

Boga moliti, Bogu služiti, pridno delati za telesne potrebe, posebno za večno zveličanje svoje duše, je naša sveta dolžnost. Kdor pa tega ne stori, kdor zanemarja dolžnosti, ki jih do Boga ima; kdor ne dela pridno po svojem stanu; komur za zveličanje svoje duše nič ni mar, tisti je len in mlačen; tak človek stori sedmi naglavni greh, ki je oče nečistosti, tatvine in še več družih grehov.

Ker pa človek iz trupla in duše obstoji, zgodi se čisto lahko, da svojih telesnih ali pa dušnih moči k dobremu obrniti neče; zato pa tudi razločimo dvojno lenobo:

1. telesno in pa
2. dušno lenobo.

Nočeš pridno delati in le rajše postopaš, tedaj imaš telesno, nočeš pridno moliti in svetih zakramentov prejemati, ampak se le malo zмениš za božjo čast in za zveličanje svoje duše, tedaj se valjaš po luži dušne lenobe. Leni človek se pa tudi silno pregreši še zoper Boga. Volja božja je, da moramo delati. Le

poglej, moj kristjan! samega sebe; baram te: čemu so ti roke in noge? čemu drugi udje in počutki? čemu imaš moč? Ali ne za to, da bi pridno delal? Že Adamu je Bog zapovedal, da naj paradiž obdeluje. In ko je Adam Bogu nepokoren postal, rekel mu je Bog „V potu svojega obraza boš kruh jedel.“ Vsak mora po svojem pridno delati; kdor pa lenobo pase, spunta se zoper Boga, svojega stvarnika. Kakor je evangelski gospodar svojega lenega hlapca, ki je talent zakopal, pustil v ječo vreči; tako bo tudi božji sodnik enkrat nad vsemi lenuhi zagemel: „Verzite lene hlapce ven kaj v vunajno temo, kjer bo jok in škripanje z zobmi.“

b) Leni človek se pregreši zoper samega sebe. — Lenuh pahne sebe in svojo družino v veliko revščino, postane nezadovoljen, čmeren in siten, greni ure življenja samemu sebi, pa tudi drugim; pridne bučelice pokoljejo lene trote, kdo bo pa do lenih ljudi veselja imel?

c) Leni človek se pregreši tudi zoper svojega bližnjega. Požere to, kar drugi težko zaslužijo, sterga pridnim in potrebnim kruhek iz rok. Pa le sami pogledjte lene ljudi, kaj znajo! Med tem, ko pridni ljudje težko delajo, valja se lenuh po senci. Pridne ženske žanjejo, da jim put oči zaliva, nekatere razuzdane gostje pa le svoje pankerske otroke sem in tje prenašajo. Ker pa nobenemu že pečen kruh iz neba ne pada, pošiljajo take lene matere svoje otroke beračit. Kaj bo pa iz tacihih otrok, ni treba vam praviti. Baram vas le, kako bi bilo na svetu, če bi le samo leni ljudje po svetu postopali? kdo bi bil tedaj kovač? kdo žnidar? kdo tesar? kdo šivila? i. t. d. Kdo bi polje oral, kdo se s persom, kdo v spovednici, kdo na prižnici trudil? Vzemi vse delo iz sveta, in človeški rod mora poginiti.

Lenoba je tudi začetek vse hudobije. „Lenoba dela pot k vsem grehom“, pravi sv. Krizostom. Pa kaj bi še dalej govoril od telesne lenobe, rajše bi vam odperl ječe, da se sami prepričate, kako daleč človek zaide, kateri se lenobi vda. Hvala Bogu, da je še veliko pridnih ljudi, ki se telesne lenobe varujejo; pa oh! veliko več jih je, ki dušno lenobo pasejo. Kdor ne moli rad, kdor svojo vest le poverh sprašuje in sv. zakramente malo kdaj prejema, kdor rajši greh vganja kakor pa dobre dela, ta je len, silno len in mlačen na svoji duši. Od tacega pravi Kristus: „Kdor ne položi roke na plug, temuč le nazaj gleda, ni za kraljestvo božje“. Da smo dolžni delati, pridno delati za božjo čast in zveličanje duš, pokazal nam je Kristus v lepi priliki od delavcev, ktere je šel hišni gospodar najemat v svoj vinograd. Kakor je evangelski gospodar skoz in skoz delavce klical, tako je poklical

nebeški Oče tudi nas, da bi pridno obdelovali vinograd svojega serca. Oh, ljubi moji! mi se ne moremo izgovarjati, da nas ni nihče najel. Najel nas je nebeški Oče sam, najel nas je Kristus, ki je svojo rešno kerv za nas na križu prelival; najel nas je sv. Duh, ki nam svoje gnade deli. In če bomo pridni delavci v božjem vinogradu, bomo pridni kristjani, dal nam bo nebeški Oče zato obilno plačilo tam v nebesih. Pa, oh, koliko je lenih ljudi na duši; koliko jih je, ki ne pomislijo Jezusovih besed: „Nebeško kraljestvo silo terpi in silni ga na se potegnejo“. Nekteri mislijo, če grejo le ob veliki noči k spovedi, če le nekoliko pomolijo, ali grejo na kakšen božji pot, s tem je že vse storjeno. Ne pomislijo pa ne, koliko so svetniki in svetnice božje za nebesa storili in terpeli. Ja ljubeznjivi! vam vsem, ki ste v dušnih rečeh tako mlačni, vsem, ki se po mlaki dušne lenobe valjate, veljajo besede večnega sodnika: „Ker niste merzli ne topli, ampak mlačni, vas bom izpljuval iz svojih ust“.

Da se torej, preljubi moji! te dušne lenobe v prihodnje bolj varujemo, in kaj več gorečnosti do božjih reči in večo skerb za zveličanje duše imamo, premišljevali bomo sedaj še nekoliko

II. d e l.

Jezusovo šesto besedo, katero je na križu govoril, in ta je: „Dopolnjeno je!“

Dopolnjeno je! o sladka beseda, na katero so nebo in zemlja že čez štiri tавžent let željno čakale! O velika, skrivnostipolna beseda: „Dopolnjeno je!“ Poslušajte, preljubi! kako imenitna je ta Jezusova beseda, kar se tiče nebeškega Očeta; kar se tiče ljudi, in kar se tiče celega stvarjenja.

1. „Dopolnjeno je!“ tako je Jezus k svojemu nebeškemu Očetu klical. „Dopolnjeno je!“ Ja, moj ljubi Oče! je hotel Jezus reči, vse je dopolnjeno, kar je sv. pismo od mene govorilo; da moram spolniti. — Vse se bo dopolnilo, kar je od Sinu človekovega pisano“, rekel je Kristus, ko je s svojimi učenci k veliko-nočnemu prazniku gor v Jeruzalem šel, in sedaj, ko vidi, da se je že vse spolnilo, pa kliče: „Dopolnjeno je!“ — Ja, Oče! dopolnjeno je odrešenje vseh ljudi, sterta je glava peklenski kači, ktera je Evo v greh zapeljala. Ljubi moj Oče! vse sem storil, kar je tiral tvoja pravica od mene! — Oče, dopolnjeno je! — končano

moje britko terpljenje, od katerega sem rekel: „S kerstom pa imam kerščen biti, in kako mi je britko, dokler se ne dopolni“. Ura moje britkosti je pretekla, — spraznjen je kelih terpljenja. — „Dopolnjeno je!“ Oče, zgodilo se je, kar sem rekel: „Če pa močnejši nadnj (nad satana) pride, premaga ga in mu vzame njegovo orožje“. Premagan je satan in pobrano mu je orožje: laži, goljufije, hinavščine in drugih pregreh. — Rešen je ves človeški rod, in tebi ga, ljubi Oče! spet izročim. — „Dopolnjeno je!“ Oče, moj ljubi Oče! bi zamogel še kaj več za ljudi storiti? — Rešeni so vsi ljudje, ker sem v vseh rečeh tvojo voljo na tanjko dopolnil. Tako je govoril Kristus v šesti besedi k svojemu nebeškemu Očetu. Ta beseda, preljubi moji! pa tudi nas zadeva.

2. Dopolnjeno je! O človeški otroci! dopolnjeno je. Vse sem storil, da bi vam svojo ljubezen pokazal. Kako pa vi meni to ljubezen vračujete, ker ste tako leni v službi in v mlačni v molitvi? — Mene nedolžnega ste preganjali, mene, vašega naj večega dobrotnika zavergli; mene, naj svetjšega ste umorili! Pa vse to je sedaj končano. O nesrečni! ali more še kakšen greh več biti! Pa ravno v tej uri, v kateri ste vi nad meno naj večje hudobije vganjali, — ravno v tej uri se je moja ljubezen do vas naj bolj pokazala! — Vse sem za vas storil, vse, kolikor zamorete od ljubezni svojega odrešenika pričakovati — pa dopolnjeno je! — Vaša reč je zdaj, da se zveličate. Ni se vam bati ojstrosti božje, ta je sedaj vtolažena; vaš greh je z mojo kervjo opran; ni se vam bati pekla, on je z mojo smertjo premagan! — „Dopolnjeno je!“ — O ljubezen božja, ljubezen neizmerna! o tolažbepolna beseda: „Dopolnjeno je!“

Kaj pa je naša dolžnost, ljubeznjivi! ker je Kristus toliko za nas storil? Hvaležni se moramo prelubeznjivemu Jezusu skazovati za to Njegovo veliko ljubezen, storiti pa tudi, kolikor je v naši moči, da bomo vredni njegovih gnad in deležni njegovega zaslužnja. Kristus je vse dopolnil, — ne bo več terpel, pa tudi ne več umerl. „Z eno daritvijo“, govori sv. apostel Pavl „je posvečene za vselej popolne storil“.

3. Kristusove besede na križu: „Dopolnjeno je!“ so pa tudi zato tako imenitne, ker zadevajo vso naravo. — Bog je rekel: „Bodi!“ in bilo je stvarjeno vse. Človek, kakor krona stvarjenja, bi imel oblast v vse stvarjene reči, če bi bil Bogu pokoren ostal. Pa oh! prvi človek je bil nepokoren in se je pregrešil, in glejte prekletstvo, katero je njega zadelo, prišlo je tudi čez vso naravo. „Cela narava“, piše sv. apostel Pavl, „zdihuje še zdaj in je kakor na porodu“.

In tu, poslušajte! na enkrat se zasliši s križa glas, tolažbe-
polni glas: „Dopolnjeno je!“ Slišijo ga nebesa in zemlja, in dajo
na znanje, da so ga zaslišale in zastopile, — ker glejte: „zagri-
njalo v tempelju se je pretergalo na dvoje v znamenje, da je do-
polnjen stari zakon in nastopil je novi. „Zemlja se je potresla“,
— potresla od veselja — potresla od zavzetja, ker je pila kerv
pravičnega, kerv, ktera ne vpije kakor Abelnova za maščevanje;
ampak za milost in usmiljenje, kerv, ktera je nebesa z zemljo po-
mirila. — „Čudna tema, ktera je cele tri ure zemljo pokrivala,
zgine“ v znamenje, da bo s Kristusovo smertjo zginila tudi strašna
tema malikovanja, nevere in drugih pregreh. — „Skale so pokale,
grobi so se odpirali in mrtvi so vstajali“. Oh, kolike čudne
znamenja v celej naravi. Vsi ti čudeži so poterdili, da Jezus je
res Sin božji, da je dopolnjeno, dopolnjeno odrešenje ljudi in da so
pomirjene nebesa in zemlja!

S k l e p.

„Dopolnjeno je!“ tako je klical umirajoči Jezus na križu.
Angelji božji zaslišijo ta glas in ga veselo nesejo pred tron raz-
žaljenega Očeta. Pomirjen je razžaljeni Oče, meč odpade roci
božje pravice. Milost ljudem, kliče Oče nebeški, milost zavoljo
rešne kervi, ktero moj prelubeznivi Sin na gori Kalvariji preliva.
Amen! odgovarjajo angelji božji, da se po vseh nebesih razlega.
Dopolnjeno je! tako se glasi v nebesih in na zemlji — dopolnjeno
človeško odrešenje!

Preljubi moji bratje in sestre! kaj bote pa vi storili? Bote
terdovratni šli danes od sv. križa? Poslušajte: Ajdovski stotnik,
in kateri so z njim bili in Jezusa varovali, ko so vidili potres, in
kar se je godilo, bali so se silno in rekli: Resnično, ta je Sin
božji! Vsa narava žaluje nad Jezusovo smertjo, še celo skale,
terde skale so pokale, ali vaše serca bi bile pa terše, kakor skale?
Kaj bote storili? vaš še enkrat baram, vas baram vpričo tistega,
ki na križu visi in slednjo kaplico svoje kervi preliva, preliva za
nas in nam kliče: „Dopolnjeno je!“ Moj križani Zveličar! kaj ho-
čemo drugzega storiti, kakor okleniti se tvojega križa, ter pod njim svojo
lenobo in druge pregrehe obžalovati. Odkriti hočemo sebosno v
tem postnem času božjemu namestniku svoje dušne rane, da jih

omije s tvojo rešno kervjo in zalije z oljem tvoje gnade. Pomagaj nam ustati iz groba lenobe in družih grehov, in daj nam gnado da bomo tudi mi enkrat, ko se solnce našega življenja za goro skrije, kakor ti na križu z veseljem zaklicali: „Dopolnjeno je!“ — Srečno svet in vse, kar je na svetu, ker dopolnjeno je! Dopolnjeno romanje v tej solzni dolini, dopolnjeno za zmiraj! Amen.

Veliki petek.

VII. beseda — kladvo za napuh.

„Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. (Luk. 23, 46.)

V v o d.

Stopite, preljubi kristijani! preden za ta póstni čas od sv. križa slovo yzamete, v duhu še enkrat na goro Kalvarijo. Poglejte našega Zveličarja in Boga na križu! — Tu visi On za roke in noge na križ nabit, visi med dvema razbojnikoma, visi v strašnih bolečinah, zaničevan od ljudi, zapuščen od svojega nebeškega Očeta! Slednje kaplice Njegove presvete kervi kapljejo na nehvaležno zemljo. O žlahtne jagode božje neizmerne ljubezni! Že Ga smertne srage oblivajo, oči ugasnujejo! Skoraj bo glavo nagnil in dušo izdihnil! O žalostna mati pod križem! kaj boš zdaj začela? Umirajoči Jezus še enkrat povzdigne svoj glas: „Dopolnjeno je!“ — Ljubi moj Oče! Dopolnjeno je, dopolnjeno vse, kar sv. pismo od mene govori; — dopolnjeno in končano moje bitko terpljenje, — dopolnjeno odrešenje celega sveta!

Sedaj pa začne še priserčno moliti in klicati, da se po vsej gori Golgati sliši: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. In glej! Njegove oči ugasnejo, vsmiljeno serce ne bije več, glava mu omahne, in ti slednji pozdrav z gore Kalvarije sporočuje! —

Tedaj je umerl moj Jezus — umerl na križu; — umerl zavaljo mene, — zavaljo mojega napuha! O duša moja, kaj boš sedaj začela? Idi pod njegov križ, uči se prave ponižnosti, in poslušaj Njegovo sedmo in slednjo besedo na križu: „Oče! v tvoje roke izročim svojo dušo“.

O ljubi poslušavec moj! naj vas danes s prelepimi besedami sv. Avgušтина nagovorim: Glej rane visečega, glej kerv umirajočega, glej čast te odrešivnega Kristusa. Nagnil je glavo, da bi te poljubil, Njegovo srece je odperlo, da bi te ljubilo, in Njegove roke so razprosterte, da bi te objele.

Pa kaj, ker ti tvoj napuh in tvoja prevzetnost brani, da ne prideš k Jezusu. Proč torej z napuhom, proč s prevzetnostjo, in priidi k Jezusu! Glej, ravno na križu ti daje On naj lepši izgled keršanske ponižnosti. On nagne glavo, da bi nagnil tudi ti svojo prevzetno glavo, ter se varoval

I. napuha, ki je prvi naglavni greh;

II. da bi bil ti iz serca ponižen, opominja te Njegova sedma in sledna beseda na križu: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“.

O Marija, žalostna mati pod križem! Vsa objokana slišiš svojega božjega Sina slednjo molitev na križu govoriti: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. Sprosi tudi nam solze prave in resnične pokore, da vsaj že enkrat slovo damo svojemu napuhu in drugim grehom, ter zanaprej tako živimo, da položimo, kakor Jezus, ob smertni uri tudi mi svoje duše v roke nebeškega Očeta.

I. d e l.

Kaj mora vendar napuh biti, da nam zapira pot k Jezusu?

Napuh je preveliko spoštovanje samega sebe, in napčno poželenje časti in hvale tega sveta. Napuh stori, da se človek zavolj svojih pravih ali samo domišljenih lastnost preveč obraja, se čez druge povišuje in boljšega šteje, kakor so drugi ljudje.

Napuh ima zato prvo mesto med naglavnimi grehi, ker je bil prvi greh, ki je bil storjen, in scer že od prevzetnih angelov v nebesih, storjen pa tudi od prvega človeka.

Napuh ima pa tudi zato prvo mesto med naglavnimi grehi, ker je oče veliko drugih, in kralj vseh grehov. Iz njega izvira: častiželjnost, baharija, zaničevanje Boga, vere, cerkve in bližnjega, kreg, nepokorščina, terdovratnost, hinavščina, zaničevanje svojega roda in domačega jezika, krivoverstvo i. t. d.

1. Napuhnjeni ali prevzetni človek zaduši vso ljubezen božjo v sebi. On ne moli rad, nima pravega poželenja po Bogu, in je naj večji nehvaležnež do Boga; ker misli, da ima vse le od samega sebe, ne pa od Boga. Prevzetnež nima nobenega serca do Boga, ne do svete vere, ne do sv. kat. cerkve, ktere noče poslušati. Prevzetni človek nima ljubezni do svojega maternega jezika, on je Judež, izdajavec svojega naroda. Napuh ga na slednje tako oslepi, da ostane terdovraten v svojih grehih, in umerje v svojih grehih. „Prevzetni človek“, govori sv. Duh že v stari zavezi, „steguje svojo roko zoper Boga, in obrača zoper Vsegamogočnega svojo moč“.

2. Prevzetni nima prave ljubezni do samega sebe. Kdor samega sebe prav ljubi, trudi se bo zmiraj modrejši, brumnejši in srečnejši postajati. Prevzetni človek pa ravno temu nasproti dela, ker se ne pusti nobenemu podučiti: češ, da on sam bolj zna kakor drugi. In tako zaostane za drugimi, ker: komur ni svetovati, temu tudi ni pomagati. In ko vidi, da nihče ne mara za njega, postane čmeren in hude volje. Naj manjša stvarica ga razžali, in tako postane on sebi in drugim v veliko nadlego.

3. Prevzetni nima nobene ljubezni do bližnjega.

a) Noče nobenemu pokoren biti, ne očetu, ne materi, ne svojim predpostavljenim. Tudi hoče boljši biti, kakor drugi, zato pa tudi tako rad slabosti drugih odkriva, svoje lastne pa pokriva. Nič ni prav, kar drugi stori, le to je naj boljše, kar on naredi.

b) Prevzetni človek se rad baha, in kader govori, hoče, da bi le samo njega vsi poslušali. Da bi se še bolj pokazal, kako moder da je, rad v kakšnem drugem jeziku govori, svoj materni jezik pa zaničuje. Bog ne daj, da bi mu kdo kaj nasproti rekel, kar on terdi.

c) Napuhnjeni človek se rad prevzetno oblači, zaničuje revne, in če tudi revežem kaj da, stori to le zato, da bi ga ljudje hvalili. „Taki ljudje pa“, govori Kristus sam, „so svoje plačilo že prejeli“.

d) Napuhnjeni človek se rad prepira in dela sovraštvo med ljudmi, on je huda šiba svojim sosedom. Pa kako huda se

prevzetnim ljudem na slednje godi, spričuje nam sv. pismo skoz in skoz, nam pove tudi vsakdanja skušnja. „Ošabne človekove oči se bodo obesile, in potlačena bo visokost ljudi. — Ker dan Gospoda vojskinih trum pride nad vse napuhnjene in visoke in nad vse prevzetne, da bodo ponižani“; govori Bog po preroku Izaiju.

Pa kaj bi vam od napuha še kaj več govoril, saj sleherni izmed vas ve, da ta greh je zopern Bogu in vsem poštenim ljudem; naj vam torej še v kratkem razložim Jezusovo sedmo in slednjo besedo na križu.

II. d e l.

„Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. Te besede, ktere je Kristus za nas na križu govoril, pričajo Njegovo naj večjo ponižnost, otročjo pokorščino in priserčno ljubezen.

1. Nar lepši izgled keršanske ponižnosti nam je dal Kristus sam. Vse besede, ktere je govoril, kažejo nam Njegovo prečudno ponižnost, in še posebno Njegove slednje besede: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. „Zato“, govori sv. Gregor, je edinorojeni Sin božji podobo naše nizkosti na se vzel; zato je bil zaničevan; zato je prestal zasramovanje in sramoto, terpljenje in križ: da bi On kot ponižen Bog prevzetnega človeka učil“. Kdo se torej ne bi ponižal, ker je Kristus sam tako ponižen bil? — Poslušaj, ki imaš ušesa za poslušanje! Tisti, ki je s samo besedo slepim viditi dal, mutastim govoriti, gluhim slišati, kruljevim hoditi; tisti, ki je iz obsedenih hudiče izganjal in mertve k življenju obujal; tisti, ki je le z besedo „jaz sem“ beriče in vojščake na tla poderl; — tisti, v čegar imenu se vse kolena pripogujajo; — tisti, po katerem je vse; — v kratkem: večno hvaljeni in moljeni Sin božji se poniža, da bi ozdravil naš napuh in našo prevzetnost, se tako poniža, da v pričo svojih smertnih sovražnikov močno kliče: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“.

Kaj pa ti k temu rečeš, revni červec zemlje! Kaj praviš k tej Jezusovi neizmerni ponižnosti? Če pomisliš to Jezusovo ponižnost, ali zamoreš še tako prevzet in imeniten ostati? „V resnici“, govori sv. Bernard, „neprenesljiva je prevzetnost, če se revni červec še napihuje in prevzetuje, ko se božji Sin toliko ponižuje“.

2. Slednje besede: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“, nam pa tudi kažejo Jezusovo otročjo pokorščino do nebeškega Očeta. — Kristus ni bil od nobene sile, od nobene moči primoran toliko terpeti. Iz same pokorščine do svojega neb. Očeta je hotel vse britko terpljenje in naj grozovitnejšo smert na križu prevzeti. Naj bi judje še tako divjali, Jezusa bi vendar ne mogli umoriti, če sam ne bi hotel. Zato pa piše sv. apostel Pavl: „Kristus je ponižal sam sebe in je bil pokoren do smerti na križu“. Moji preljubeznivi bratje! je hotel sv. Pavl reči, če je naš Zveličar na križu svoje življenje pustil, to se ni zgodilo, kakor bi bil prisiljen, ampak ker je bil pokoren. V vsem svojem življenju je bil pokoren nebeškemu Očetu do smerti, ja še celo, ko je na križu visel, ga je smert le premagala, ker je bil pokoren.

Čujte prelubi! Kristus, ki je, kakor Njegov nebeški Oče pravi, naj svetejši Bog, bil je pokoren, pokoren notri do smerti križa. „Oče!“ kliče On na križu, „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“, Oče! jaz sem tvoj Sin, torej hočem tudi z veseljem tvojo voljo spolniti; hočem umreti, ne samo k a d e r, ampak tudi k a k o r t i h o č e š, ker kot tvoj sin ne poznam večega veselja, k a k o r tvojo voljo spolniti. Oče! ti si stvarnik, zapovedovalec, Gospod! v tvoje roke zročim svoj konec, svoje življenje, svojo smert, svojo dušo.

O kako nas ta Jezusova pokorščina osramotuje! Mi posvetno življenje tako težko zapustimo, ker so naše serca preveč na posvetne reči navezane; in vendar bo treba v kratkem zapustiti vse posvetno! Vadimo se tedaj vsaki dan s ponižnim srcem klicati in moliti: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“.

3. Jezusove slednje besede na križu nam spričujejo pa tudi Njegovo priserčno ljubezen. Ja ljubezen, božja ljubezen, je položila umirajočemu Jezusu na jezik besede: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“. „Jaz sem dober pastir“, je rekel Jezus „in poznam svoje“. Beseda „poznam“ pomenja Jezusovo neizmerno ljubezen, govori Ludvik Granaški. „In jaz dam svoje življenje za svoje ovce“, je Jezus daleč govoril; — vem, kaj je sklenil moj nebeški Oče iz ljubezni do ljudi, in ker ljubim Očeta, tudi rad vse spolnim, kar tirja od mene Njegova pravica. Dam svoje življenje za svoje ovce, ker tako je treba, da bodo rešene. O ljubezen, neizmerna ljubezen našega umirajočega Zveličarja! ti si govorila na križu besede: „Oče v tvoje roke zročim svojo dušo“.

„Za tega voljo me Oče ljubi, ker jaz svoje življenje dam, da ga spet vzamem“, O velika ljubezen našega Zveličarja! S

dopadanjem gleda neb. Oče na to ljubezen, ktera objema vse ljudi. Kdo torej ne bi spoznal, da je Kristus svoje slednje besede na križu: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“, govoril iz same priserčne ljubezni?

O ljubezen, ljubezen, ti si v resnici naj večje, kakor sv. apostel piše. Tu na zemlji nas posvečujejo in storé pravične vera, upanje in ljubezen; tam nas pa le ljubezen popolnoma osrečuje; ker, kar smo na zemlji verovali, bomo v nebesih gledali, kar smo upali, bomo vživljali. Le ljubezen je naj večje, naj više; ker je večna. „Vera“, pravi sv. Avguštin, „položi temelj, upanje zida poslopje in ljubezen ga dokonča“. V tej ljubezni je Jezus dopolnil naše zveličanje, v tej priserčni ljubezni je klical: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo“; je klical posebno zato, da bi nas ponižnosti učil.

O prelubeznjivi! kaj hočemo pa mi storiti? Ljubiti Njega, ki nas je toliko ljubil, in iz ljubezni do Njega zapustiti ves napuh in vso prevzetnost, pa se tudi navaditi večkrat posebno pa vsaki večer ponižno klicati: „Oče v tvoje roke zročim svojo dušo“.

S k l e p.

Sedaj, preljubi poslušavci! bo pa moja beseda v tem postnem času skoraj pri kraju, pa ne tako hitro, kakor mislim, v vaših sencih. Govoril sem vam od sedmih Jezusovih besed na križu, ktere so močno kladvo za sedmere naglavne grehe. Preden pa končam, naj vam še neko zgodbo povem: Dva misijonarja sta se dolgo časa zastonj trudila neke terdovratne ljudi spreobrniti. Eden teh dveh poskusi še enkrat kamnitne serca omehčati in pridiguje s toliko gorečnostjo, da se mu vroča kri skozi usta udere. Pobledi, pade in v nekterih minutah je merlič. Njegov tovarš stopi še tisti dan na ravno tisto prižnico, pokaže kervavo suknjo svojega tovarša okoli stoječim in pravi: „Glejte na tej jopi je še dosti kervi, ktero je ljubezen mojega brata za vas prelivala! In vi hočete satanu svoje duše pripustiti, ktere so nas toliko stale? Vas ne gane moja beseda, naj vas gane vsaj kri mojega brata!“ In glejte to je pomagalo. Vsi poslušavci pokleknejo in z obilnimi solzami svoje grehe obžalujejo. Če tudi vas, preljubi moji! slabe

moje besede v tem času niso ganile, ne terdovratnih sere omehčile, najte, da vam pokažem oblačilo, ktero je oškropljeno z nedolžno kervjo, najte, da vam pokažem tudi tistega, ki je zavoljo vaših grehov ves s kervjo oblit. Poglejte ga gor na križu! Ali ga poznate? — V strašnih bolečinah umira na križu, nabite vidite Njegove roke in noge, glavo s ternjem ovito, ustnice blede, usta na pol odperete, oči zaperte, nagnjeno glavo! Oh ta je Kristus, naš Bog in naš Odrešenik! — In pod križem stoji Njegova prežalostna mati Marija, sedem mečev britke žalosti prebada njeno deviško serce! — Oh čuden pogled! naj bi vsaj ta pogled ganil vaše serca!

Pridite torej pod Jezusov križ, pritecite k svoji žalostni materi vi vsi, ki se Jezusovega imena veselite. Kakor nedolžnega Janeza naj tudi vas vse nedolžne čista ljubezen žene k Jezusu pod križ, vleče k Mariji, „materi čiste ljubezni“. Pokleknite pa tudi vi grešniki in grešnice pod Jezusov križ. Pod križem je milost, rešna kri teče s križa, da umije vaše grehe. Poljubite s pobožnim in zgrevanim srcem Jezusove kervave rane, ker vsaka rana vam priča, kako da vas Jezus ljubi, vsaka kapljica Njegove presvete kervi vam kliče, kako da bi vas rad zveličal. Si tudi velik grešnik, kot desni razbojnik, pri Jezusu najdeš milost, ako se resnično spokoriš. Si tudi globoko padla, kakor Magdalena, vendar še ne smeš obupati. Pod križem teče tudi še za te studenec milosti. Le tudi ti se kakor Magdalena s solzami Jezusovega križa okleni, in bodi iz Magdalene grešnice Marija Magdalena spokornica! Priporoči se tudi še Mariji. Ona mati mila te v toliki sili ne bo zapustila!

Pa bodi si kdor koli hočeš, prazen ne smeš od križa. Glej Jezus, tvoj Zveličar ti ponuja danes življenje in smert, zveličanje in pogubljenje, nebesa in pekel. Oberni se na pot pokore. Odloži težko butaro grehov v zakramentu sv. pokore. Zapusti grob svojih hudobij; in mir božji, gnada in veselje bo prišlo spet v tvoje serce! Zahvalim sedaj usmiljenega Očeta Sina in sv. Duha za vse nauke, ktere smo slišali v tem sv. času; zahvalim se tudi vam za vaše poterpljenje z mojim govorjenjem in vas vse skupaj izročujem križanemu Jezusu in Njegovi žalostni materi Mariji prečisti devici! Amen.

Pridiga za velikonočno nedeljo.

(Od vstajenja teles; gov. — f —.)

„Jezusa iščete Nacareškega križanega; vstal je, ga ni tukaj“. (Mark. 16, 6.)

V v o d.

Solnce ni še bilo iz za gor posijalo na današnji dan, le mila juternja zarja se je razlivala čez hrib in plan. Vse je še mirno in tiho krog groba Zveličarjevega. Mahoma pa se zemlja strese, in Jezus pride častit in veličasten iz groba. Angelj šine iz nebes ves v svitlobi in v belo oblečen, in verže kamen od groba, ter se nanj vsede. Varhi se prestrašijo in strepetajo, kakor bi jih bil mertud vdaril, in kader se iz svojega straha spet predramijo, hitro proč zbežé. Kader je pa solnce rayno vzhajalo, prišle so Marija Magdalena, Marija Jakobova in Saloma z dišavami k grobu Jezusovemu, da bi bile mazilele njegovo sveto telo. Pa ko do groba pridejo, zavzamejo se, da je kamen od groba že odvaljen in da Jezusovega telesa v grobu več ne najdejo. Namesto njega pa najdejo mladenča na desni strani sedeti, ogernjenega z belim oblačilom. Ta mladeneč je bil angelj v človeški podobi, ki je žene nagovoril, rekoč: „Nikar se ne ustrašite! Jezusa iščete Nacareškega križanega; vstal je, ga ni tukaj! Glejte kraj, kamor so ga bili položili. Pojdite pa, povejte njegovim učencem, in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga bote vidili, kakor vam je rekel“. In kader se je Jezus res prikazal svojim prijatlom in ljubim učencem, oj kako močno se je pri tem obveselilo njih serce, ktero je bilo poprej tolikanj vžaljeno zavoljo Jezusove smerti!

Kakor pa so se učenci Jezusovi veselili Jezusovega vstajenja, veselimo se ga po pravici tudi mi. Jezusovo vstajenje namreč nam je porok našega lastnega nekdanjega vstajenja na sodnji dan. Dovolite mi torej, da danes, v god Jezusovega vstajenja, spregovorim par besedi od našega lastnega vstajenja na sodnji dan, ter vam

I. skažem resnico, da bomo tudi mi enkrat od mrtvih vstali, in vas

II. podučim, kakšne da bodo naše telesa ob vstajenju mesa. —

O da bi bilo pač moje govorjenje Bogu v čast, našim dušam pa v blagor in zveličanje!

I. d e l.

Da je Jezus resnično od mrtvih vstal, je do dobrega vterjena in poterjena resnica. — Kakor pa se je resnično dopolnilo Jezusovo prerokovanje od njegovega vstajenja, dopolnilo se bo tudi resnično njegovo prerokovanje od našega vstajenja, katerega je izgovoril s temi le besedami: „Resnično, resnično vam povem, da pride ura, ko bodo mrtvi slišali glas Sina božjega, in kateri bodo slišali, bodo živeli. — Ne čudite se temu, ker ura pride, o kateri bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sina božjega. In bodo prišli, kateri so dobro delali, v vstajenje življenja, kateri so pa hudo delali, v vstajenje obsojenja“. (Jan. 5, 25. 28. 29.) — Ravno zato moramo terdno verovati, kar izrečemo v apostolski veri, kader molimo: „Verujem vstajenje mesa“.

a) Da vstajenje teles ni nemogoča reč, nam kažejo mnoge p o d o b e iz stvarjenja vzete. Semensko zernice se v zemljo verže, in ondi strohni in sogrije; in vendar le iz tega sognitega in strohnelega zernica priraste lepa zelena bilka in rumeno klasje. — O nevljudni jeseni se drevje osuje, in vso zimo le gole stremlje kviško šterli; mila pomlad pa ga spet oživi, in ogerne v zelenje in cvetje. Ostudna gosenca si sprede sama svoj grob, in kakor bi mrtva bila, v njem leži nekoliko časa; kader pa preteče njeni čas, predere svoj grob, in kot lep pisani metulj zleti pod milo nebo. — Poglejte! vse te stvari so nam žive priče, da naše vstajenje od mrtvih ni nemogoče. Naj bi toraj naše telo v zemlji strohnelo, in se v prah spremenilo; ali naj bi v ognju zgorelo in se v pepel razpustilo; ali naj bi ga divja zver raztergala in povžila: vsega vedni in vsegamogočni Bog, ki leto za letom vso natoro iz zimskega spanja zbuja in na novo prestvarja, in je ves svet iz nič vstvaril, ve tudi za vsako drobtinco našega telesa, in bo vse njegove drobce skupaj zbral, v telo zedinil in oživil.

b) Da je vstajenje teles zraven tega tudi še potrebna reč, spričuje nam naša pamet. Znano nam je, da je Bog neskončno svet in neskončno pravičen. Ker je Bog svet, ljubi vse dobro, in strahuje vse hudo na tanjko po zasluženju. Na tem svetu pa se to ne zgodi vselej in povsod. Marsikterikrat vidimo, da se pravičnemu hudo godi, hudobnemu pa dobro. Pamet toraj tirja, da se na unem svetu zverši, kar se na tem svetu ne zgodi. Unkraj groba tedaj mora dobivati pravični natanjčno plačilo, in hudobnež prejemati popolno povračilo. Karkoli pa je človek v sedaj-nem življenju dobrega storil ali hudega, storil je ne le samo z dušo, ampak tudi s telesom. Telo je bil dušni družec in tovarš pri doprinasanju dobrih in hudih del, in je toraj tudi ali plačila vreden ali pa kazni. Kader pa človek umerje, gre le sama duša po plačilo ali po kazen na uni svet; telo pa v grobu ne ve ne za srečo ne za nesrečo, ne čuti ne veselja ne bolečine. Da se tedaj prav izteče božja pravica, mora telo iz groba vstati in se z dušo skleniti, da ž njo vred prejema ali dobro ali hudo po zasluženju svojih dobrih ali hudih del.

c) Da se bo vstajenje teles resnično godilo, spričuje nam sveto pismo. Preroka Ecehiela je Gospod Bog v duhu peljal na polje vse polno suhih mertvaških kosti, in mu je rekel: „Sin človekov! kaj se ti zdi, ali bodo spet oživele vse te kosti?“ In prerok mu reče: „Gospod, Bog, to veš le samo ti!“ in Gospod mu je rekel: „Prerokuj tem kostem, ter jim reci: Glejte! duha bom poslal v vas, da bote oživele. S kitami vas bom zvezal, z mesom oblekel in s kožo ogornil, in vam bom dal duha, da oživite, in da spoznate, da jaz sem Gospod“. (Eceh. 37, 1—6.) In kar je Bog že v stari zavezi na znanje dal po svojem preroku, poterdí tudi Kristus sam, kader Marti pravi: „Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, živel bo, akoravno umerje“. (Jan. 11, 25.) In kar Gospod poterdí, spričuje tudi njegov apostelj, ki piše Korinčanom, ter pravi: „Ako se od Kristusa oznanuje, da je od mertvih vstal, kako pravijo nekteri med vami, da ni vstajenja mertvih? Ako pa ni vstajenja mertvih, tudi Kristus ni vstal: Ako pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera; še se namreč znajdete v svojih grehah. Tedaj so tudi, kateri so zaspali v Kristusu, (v veri v Kristusa), poginili, (se zavoljo svojih grehov vekomaj pogubili.) Ako samo v tem življenju v Kristusa upamo, smo naj nesrečniši zmed vseh ljudi. Zdaj pa je Kristus vstal od mertvih, pervina spijočih. Ker po človeku je smert in po človeku vstajenje mertvih. In kakor v Adamu vsi umerjejo, tako bodo tudi v Kristusu vsi oživelí“. (I. Kor. 15, 12. 13. 17—22.)

Da bodo naše telesa nekđaj res od mertvih vstale, je po tem takem gotova, neoveržljiva resnica. Zdaj pa nastane vprašanje:

II. d e l.

Kakšne bodo naše telesa ob vstajenju od mrtvih na sodnji dan?

Na to vpraševanje nam spet sv. Pavl prav lep odgovor da, rekoč: „Pa poreče kdo: Kako bodo mrtvi vstali? ali s kakšnim telesom bodo prišli? Neumnež, kar ti seješ, ne seješ truplja, katero ima zrasti, ampak golo seme, postavim pšenično, ali kako drugo. Bog mu pa da truplo (podobo), kakor hoče; in slehernemu semenu lastno truplo. Ni vsako meso eno meso, ampak drugo je človeško, drugo živinsko, drugo ptičje, drugo pa ribje. So tudi nebeške trupla in zemeljske trupla; ali druga je častitljivost nebeških, druga pa zemeljskih. Druga je svitloba solnea, druga svitloba lune, in druga svitloba zvezd; zvezda se namreč od zvezde razloči po svitlobi. Tako bo tudi vstajenje mrtvih. Seje se v trohljivosti, vstalo bo v nestrohljivosti; seje se v nečasti, vstalo bo v terdnosti. Seje se živalsko telo, vstalo bo duhovno telo . . . To pa rečem, bratje, da meso in kri božjega kraljestva ne moreta posesti; tudi ne bo trohljivost nestrohljivosti posedla. Glejte, skrivnost vam povem: „Vsi bomo sicer vstali, toda spremenjeni ne bomo vsi“. (I. Kor. 15, 35—44. 50. 51.) Iz teh Pavlovih besed posnamemo, da bomo od mrtvih vstali sicer vsi, in vstali v ravno tistem telesu, katerega na tem svetu imamo, da bo pa naše telo vse spremenjeno.

Telesa pravičnih bodo po nauku Pavlovem:

a) nestrohljive, ter take, da posihmalo nikdar več ne bodo strohnele, ampak bodo vekomej živele;

b) častitljive, to je imenitne, čiste in svitle kakor solnce na nebu;

c) terdne, ter močne, urne, hitre, gibčne;

d) duhovne, ter take, da bodo duhu popolnoma podložne. ker bodo proste vse slabotnosti, betežnosti in vsakega madeža, in bodo neumerjoče. — Duhovno telo izvoljenih bo podobno Jezusovemu telesu po njegovem vstajenju, katero je bilo sicer pravo, občutljivo, ošlatljivo telo, vendar pa tudi tako duhovno, da se je zamoglo od kraja do kraja premikati in prešiniti druge reči naglo kakor duh.

Vse drugačne pa bodo ob vstajenju telesa hudobnih, bodo namreč gerde in ostudne, da ga ni tako gerdega in ostudnega telesa tukaj na zemlji. Bodo tudi nestrohljive in terdne, toda za večno terpljenje odmenjene. Bodo prav peklenske, ter vse pripravne za prestrašni pekel, v katerem bodo imele svoje večno nesrečno prebivanje.

Na dalje bo med telesi izvoljenih in hudobnih tudi še te razloček, da bo imel tem lepše in tem častitljive telo tisti, kateri je več dobrega storil v sedajnem življenju; in da bo imel tem gerše in tem ostudniše telo tisti, ki je več hudega doprinesel na tem svetu.

In če zdaj v duhu naprej pogledamo v prihodnost in se v svojih mislih prestavimo v tisti dan, od katerega po vsi pravici pravimo, da je „strašen dan“, in se vstopimo med prijatelje božje, kaj bomo vidili ondi, kaj bomo slišali pri njih? Vidili bomo, kako se duša slehernega pravičnega kristijana veseli svojega lepega telesa, ter ga blagruje in poveljuje zavoljo njegove nebeske lepote. Slišali bomo, s kolikanj sladkimi in ljubeznjivimi besedami ga nagovarja, ter mu pravi: „Bodi mi sto in stokrat pozdravljen, zvest tovarš mojega nekdanjega življenja na zemlji, ki si lakoto in žejo voljno terpel, vročino in zimo vdano prenašal iz ljubezni do Boga. Bodi sto in stokrat zahvaljen za ves tvoj trud in vse tvoje prizadevanje, s katerim si mi pomagal v čednostih rasti in v dobrih delih bogateti. Bodite mi pozdravljene moje oči, ki ste se tolikokrat solzile zavoljo mojih grehov, in ste se tako željno ozirale tje gori proti nebesom! Bodite mi pozdravljene moje ušesa, ki ste tako rade in pridno poslušale božjo besedo! Bodite mi pozdravljene moje roke, ktere ste tako miloserčno z ubogimi delile svoj kruh, potrebnim revežem ljubeznjivo pomagale, in se tako rade sklepale, da bi z menoj vred v molitvi Boga častile. Bodite mi pozdravljeni, vsi moji udje, ki ste s postom, čuvanjem in voljnim prenašanjem slehernega terpljenja zvesto Bogu služili! Glejte, zdaj pojdete z menoj vred po večno plačilo v večno življenje.

Poglejmo pa zdaj tudi med zaveržence, da vidimo in slišimo, kaj se med njimi godi o tistem strašnem dnevu. Oh ondi ne bomo vidili veselja, ne bomo slišali blagrovanja; namesto veselja bomo našli tamkaj obupno žalost, in namesto blagrovanja bomo čuli grozopolno preklinjevanje. Zaveržena duša bo preklinjevala svoje peklensko telo, in nesrečno telo bo preklinjevalo svojo nezvesto dušo. Eden drugega se bota bala, pa se bota vendar le morala za vekomej združiti in zediniti; eden drugega bota preklinjevala, pa se le vendar nikdar nikoli več ne bota mogla ločiti. Za vekomej se bota sklenila, da bi na vekomej terpela in na vekomej gorela v peklenskem ognju.

S k l e p.

Alite da hočemo tej strašni nesreči oditi, in se temu grozovitemu terpljenju odtegniti, ter ob svojem vstajenju na sodnji dan častitljivo spremenjeno, terdno, nestrohljivo in duhovno telo dobiti. Zatorej skerbno si prizadevajmo, da si tolikanj lepo in veličastno telo zdaj že zaslužimo. — Kako pa si zamoremo to srečo zaslužiti? Poglejte, ljube duše! Bog vam je dal dušo in telo. Telo je iz zemlje vzeto, in je pozemljiško; duša pa je stvarjena po božji podobi. Duša je toraj imenitniša memo telesa, in po božji volji mora duša gospodovati, telo pa duši pokorno in podložno biti. Tega od Boga postavljenega reda nikar ne prevračajte, in nikar nikoli ne dovolite, da bi poželjivo telo dušo strahovalo in nad njo gospodovalo. Telo pa dušo strahuje in nad njo gospoduje vselej, kader se človek radovoljno vda v ta ali uni greh. Grešnikova duša je revna sužinja in usmiljenjavredna dekla njegovega poželjivega telesa. V tako sramotivno sužnost nikdar nikoli ne pustite pasti svoje neumerjoče, po božji podobi stvarjene duše! — Je pa eden ali drugi zmed vas tolikanj nesrečen bil, da je svojo ubogo dušo pripravil v sužnji stan pregrehe, ter jo oropal duhovnega življenja in posvečujoče gnade božje, in jo pripravil v duhovno smert, naj se jaderno in nemudoma vzdigne, naj dušo iz sužnosti izpelje, naj jo vzdigne iz groba pregrehe, in naj jej duhovno življenje spet poskerbi po potu resnične pokore. In da vam pri tem trudopolnem delu roka ne opeša, serčnost ne vpade, sklicujte si večkrat v spomin strašni sodnji dan, in si pogostoma pred oči postavljajte vstajenje teles, častitljivo spremenjenih teles pravičnih, pa tudi ostudnih in gerdih teles zaveržencev. Saj veste, da le iz dobrega semenskega zerna priraste zdrava bilka in okleno klasje polno tečnega zernja. Ravno tako nam je pa tudi le pravično in spokorno življenje porok našega nekdanjega častitljivega vstajenja od mertvih, ktereга prav iz serca želim sebi in vam. Amen.

Pridiga za velikonočni ponedeljek.

(Za žalostjo pride veselje; gov. M. T.)

„Ali ni bilo potrebno, da je Kristus terpel, in tako šel v svojo čast?“

(Luk. 24, 26.)

V v o d.

Če kdo svoje življenje po rabeljnu ali obešaven bodi si pod mečem ali na vislicah konča, žalujejo in sramujejo se njegove smerti vsa žlahta in prijatli. Taka sramotna smert ne le njih sercu globoke rane seka, temuč se jim tudi te rane vselej ponavljajo, kolikokrat kdo vpričo njih od take smerti v misel vzame. Tudi ta dva učenca, ki sta včerajšnji dan popoldne šla iz Jeruzalema proti Emavsu, bila sta silno žalostna zaradi sramotne smerti svojega učenika. Da, žalost, ki sta jo v sercu občutila, se jim je brala na obrazu, tako, da jo je ptujec, ki se jima je bil med potom pridružil, berž spoznal, in ju vprašal: „Kakošni so ti pogovori, ki jih imata gredé med sebo, in sta žalostna?“ (24, 27.) In gotovo se nista rada v pogovor od svojega umorjenega mojstra podala, ker spomin na njegovo terpljenje in na njegovo smert jima je le nove serčne rane zadajal. Ali dalje med pogovorom so se jima bile oči odperle in spoznala sta v svoje največe veselje, da ptujec, ki je ž njima govoril in jima pisma razlagal, je bil njih od smerti vstali mojster in nčenik. Sedaj sta spoznala, kako potrebno je bilo, da je Kristus to terpel, in tako šel v svojo čest. Odsihmal jima misel na Kristusovo sramotno smert ni bila nič več tako zoperna, zakaj križ, poprej gnjusoba in strah, jima je bil sedaj orodje zveličanja in češčenja vredna stvar. Sedaj se je sramota v čast, žalost v veselje spremenila, zakaj na križi umorjeni Zveličar je zopet od smerti vstal, je greh in smert premagal, ter življenje in neumarljivost na svetlobo pripeljal.

Ja, kristijani! Gospod je resnično vstal in z veseljem zremo z apostelnom klicati, da vidimo Jezusa zavoljo njegovega

terpljenja in njegove smerti s častjo in z veličastvom kronanega. Ali enako častljivo spremenjenje tudi nas čaka, ako svoj vsakdanji križ, ki nam ga Gospod pošlje, s poterpežljivostjo in z veseljem, kakor Kristus, nosimo. S tem nam križ tako rekoč postane visoka gred, po kateri se zmiraj dalje proti nebesom povzdiguje. Naj bi to upanje v vas uterdilo, pokazal vam bom sedaj z Božjo pomočjo,

1. da se je sramota Kristusovega križa v veselje spremenila; in

2. da bo vsakdanji križ tudi nam čast in veselje prinesel, ako ga bomo po Kristusovem zgledu poterpežljivo nosili.

Poslušajte v imenu Jezusovem!

Razlaga.

1. Bila je pri Judih kakor pri ajdih navada, da hudodelnikov niso nikdar na zelenih in sadnih drevesih, ampak vselej le na suhem mertvem lesu obešali. Ali od častitljivega križa Kristusovega moramo spoznati, da ni bil suh in mertev les, marveč zeleno rodovitno drevo, ki je memo vseh dreves na zemlji največ in najzlahotnejšega sadu obrodilo.

Ta sad sv. križa pa je sad časti, veselja, neumerljivosti in večnega življenja. Križ, ki je bil poprej sramota in zaničevanje, gnjusoba in strah ljudstva, je potem, ko je bil s kervjo Sinu Božjega oškropljen, Kristusu nezmerno čast, nam pa na tavžente blagodarov prinesel.

Judje v svoji nevošljivosti so mislili, da slovesa, ki si ga je Kristus po svojih čudežih in znamenjih pri ljudstvu pridobil, drugače ne bodo mogli zatreti, razun da ga v zasramljivo smert na križi obsodijo, vedoč, česar je bilo pisano, da naj bode preklet, kdor visi na križu. Ali s tem je bil Kristus, do tistihmal le v Judeji znan, od vseh ljudstev in po vseh krajih in deželah spoznan, hvaljen, češčen in moljen. Zgodilo se je Judom, kakor kdaj bratom Egiptovskega Jožefa, ki so mu s svojo nevoščljivostjo le pripomogli, da je bil v kraljevo čast povzdignjen in da so oni sami svoje kolena pred njim priklanjali. Tako je Kristusov križ, poprej sramota in zaničevanje, postal češčenje in zmagovavni prapor kerščanstva in vseh otrok Božjih. Nihče več se križa ne sramuje, temuč z apostelnom terdi: „Bog me varuj, da bi z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa“.

Na dalje so križe kdaj le na kervavih moriščih postavljali, in celo najrevniši bi v svoji hiši ali ob svoji njeni križa ne bil terpel. Sedaj pa se križi postavljajo povsod, in celo za najmenitnejše in najsvetejše kraje je križ naj zaljšje lepoticje; kralji in cesarji se ne sramujejo, jih narejati na svojem čelu ali postavljati jih verh svojih zlatih in dragobisernih kron. Tako je očitno, da se je zasramovanje križa v čast spremenilo, in da, kar bi bilo po hudobnih naklepih Judov imelo zaničevanje postati, bilo je podlaga častitljivosti.

Še več! Judovski duhovni v Jeruzalemu so obhajali praznik silnega veselja, ko so deželnega oblastnika Pilata pripravili, da je Kristusa v smert obsodil, in ko je šel s težkim križem obložen ves v kervi in z ranami obdan skozi ulice Jeruzalemskega mesta, so se mu posmehovali in ga zasramovali. Ali vse to zasramovanje in zasmehovanje je sedaj omolknilo, kakor bi ga nikoli ne bilo. Čast pa, katero sedaj katoliški duhovni Kristusu po vsem svetu skazujejo, je tako velika in mnogotera, da je v malo trenutkih popisati ne moremo.

Ne bom vam govoril od slovesnih praznikov, ki jih sv cerkev skozi leto na čast sv. križa in križanega obhaja; ne od brezštevilnih cerkev in kapelic, ko so sv. križu na čast sozidane, ter rodu za rodod čast in slavo križanega oznanujejo. Omenjal ne bom stare hvale in posneme vredne šege, da se križi na cerkvene turne, na oltarje, na pokopališča, na grobe, ob cestah in razpotjih postavljajo, ne le v čast križanega Zveličarja, ampak tudi vernim kristjanom v spomin, da je po križi smrt premagana in pekel onemogel. Kolikorkrat se ljudje v procesiji shajajo ali na Božje pota podajajo, nosi se kot zmagavno znamenje križ pred njimi, in zbrana množica s petjem in z molitevjo križanega slavi. Kolikorkrat stopi duhoven nove zaveze pred oltar, da z daritevjo sv. maše razžaljenega Boga milosti in sprave prosi, vidite na njegovi obleki podobo križa, ki vam na znanje daje, da vse le po zasluženji Kristusovem na križu prejemamo in da duhoven pri oltarji križ nosečega Kristusa nadomestuje.

Kristjani! ako vse to premišljamo, lahko nam je spoznati, da nekdanje zasramovanje križu ni nič v primeri z neumerljivo čestjo, ki se sv. križu v krščanstvu skazuje. Kristus sam bo enkrat, kedar posvetna čestitljivost križa neha, namreč na dan sodbe to čestitljivost svojega križa vpricho vsega sveta povišal. On pravi: Tisti čas bo solnce otemnelo, mesec ne bo dajal svoje svetlobe, in zvezde bodo padale z neba, in tedaj se bo prikazalo znamenje Sinu človekovega na oblacih neba. — In to znamenje Sinu človekovega je znamenje sv. križa. Ali če ne bo ne solnca, ne lune, ne zvezd,

kako se bo pa to znamenje zamoglo videti? Sv. Avguštin pravi: Kedar bodo ugasnile vse luči na nebu, bo sv. križ toliko svitlobo od sebe dajal, da bo ves svet od njega razsvetljen. To pa se bo zgodilo od ene plati, da bo vsemu svetu očitno, da je Kristus zazluzil svet soditi, ker ga je s svojo smertjo na križi odrešil, od druge strani pa, naj bo terdovratnim Judom pokazal, koliko hudobijo da so doprinesli, ko so tega križali, ki bi ga bili imeli za Sinu Božjega, za svojega Odrešenika in Zveličarja spoznati.

Iz tega toraj se spozna, kako se je zasramovanje križa v zmago in častitljivost spremenilo, si večno ime, večno slavo pridobilo. In to je, ljubi moji, v čemur ima naše veselje ob velikonočnih praznikih obstati, namreč čast in hvalo peti križanemu Zveličarju, da je po prestalem križi smert, trohnobo in pekel premagal. To je pa tudi,

2) kar naj nas spodbada, križ, ki nam ga Bog nalaga, s poterpežljivostjo in z veseljem nositi polni zaupanja, da za kratkim terpljenjem pride večno veselje, za kratkim petkom križa večna velikonočna nedelja.

Da se v svojih križih oserčujemo, nam je dosti, ako večkrat premišljamo besede sv. Pavla, ki pravi: „Terpljenje tega časa se ne dá meriti s prihodnjo častjo, ki bo nad nami razodeta.“ S temi besedami slavní apostelj nikakor ne prikriva križev, pod katerimi Adamovi otroci v dolini solz ječimo in zdihujemo, temuč nam daje na premislek, da naj se zato križa ne branimo, ker nam ga je le nekoliko časa nositi, in s to voljno nošo križa si lahko zaslužimo neminljivo večno čast v nebesih. Sv. Avguštin pravi: „Postavi si pred oči ubogega Lazarja ali poterpežljivega Joba, in misli si vso revo, vse bolečine in grenkosti, ki sta jih terpela; ako bi ti vse to imel ves čas svojega življenja prestati, moraš vendar le prepričan biti, da bi bilo vse to tvoje terpljenje še zmiraj prekratko in premajhno v primeri s plačilom, ki bi si ga lahko zaslužil: zakaj vse, česar bi terpel, ima konec, plačilo pa, ki bi ga prejel, je brezkončno.“ Oh, zdihuje marsikteri, jaz sem pač vedno pod križem, kakor vozna živina pod jarmom; vse moje življenje ni nič drugega, kakor iz križev skovana veriga. Komaj sem to ali uno bolezen prestal, me je že ta in ta nesreča zadela; brez križa nisem bil, kar sem iz zibelke vstal, in vem, da brez njega ne bom, dokler me v grob ne položé. Vse to ti priterdim, veli sv. Avguštin; vendar pa tudi ti ne boš mogel tajiti, da vse terpljenje na tem svetu pride k svojemu koncu. Kje so skerbi, ki si jih imel v mladosti? kje težke dela tvojega truda in potu, ki si ga imel v moških letih? Kaj ne, vse je prešlo, vse minulo. Kje je lakota in žeja, mraz in vročina, ki si jih terpel. Ni jih več —

vse je prestano. Kje so bolezni in preganjanja, ki si jih prestal? Vse je minulo, vse prišlo k svojemu koncu. Plačilo pa in čast, ki te zato čaka v nebesih, nima nikdar konca. In ta resnica, glejte! naj nas spodbuja, križe iz Božjih rok vselej s poterpežljivostjo sprejemati.

Da bote to resnico prav umeli, ozrite se na križanega Zveličarja; zakaj tudi nam se imajo spolniti besede, da, ako bomo ž njim terpeli, bomo ž njim poveljučani in ž njim kraljevali. Njegovo terpljenje bilo je tolikošno in tako grozovito, da, če bi bilo na vse ljudi, kolikor nas je na svetu, razdeljeno, morali bi pod njim omagati. Ali terpel je le 33 let. Kraljestvo pa, ki ga je s tem terpljenjem zaslužil, terpi milijon in milijon let, tako da je rečeno, da njegovega kraljestva ne bo konca.

Čast Kristusova pa, v katero je šel skozi terpljenje, in ki ima tudi naš delež biti, kateri človeški ali angelski jezik jo more izreči, čigav um zapopasti? Saj je že plačilo, ki ga na tem svetu vživa po naših zapopadkih tega terpljenja tako rekoč vredno. Zakaj le 33 let je terpel uboštvo in ni imel toliko svojega, kamor bi bil svojo glavo naslonil; sedaj pa je Gospod, je poglavar nebes in zemlje. Le malo časa ga je nekoliko Judov in ajdov zasramovalo; sedaj pa ga milijon in milijon kristijanov, in to že skozi stoletja, časti in moli kot svojega Boga. Sam kralj Herod ga je v osramotivno oblačilo oblekel; od tistega časa pa ga brez števila kraljev, cesarjev in poglavarjev kot svojega višega vojvoda in modrost nebeškega Očeta spoznava. Le enkrat je bila njegova glava s ternjem razbodena in njegovo telo neusmiljeno razmesarjeno; sedaj pa z večno krono obdan sedi ob desnici očetovi v nebeški slavi in veličastvu. Z malo besedami: Judje so ga tako sovražili in preganjali, da še njegovega imena niso mogli slišati, in v tem sovraštvu niso poprej odnehali, dokler so ga v smert na križi obsodili. Sedaj pa ga ni imenitnišega in častitljivejšega imena ne v nebesih, ne na zemlji, ne pod zemljo, v katerem bi se kolena vseh priklanjale. Nobenega tolikanj in toliko sere ne ljubi, kakor Kristusa križanega, ki derži v rokah ključe našega življenja in naše smerti.

Kristijani! kaj se vam zdi, ako bi ne imeli drugačnega plačila, kakor tega, ki ga Kristus že na zemlji vživa, ali bi ne spoznali, da, naj bo križ še tako velik in težek, vendar je plačilo zanj še neskončno večje. Ali s tem naš Bog v nebesih še ni zadovoljen, ampak na večno, brez vsega konca in kraja nas hoče plačevati, ako njemu za ljubo terpimo. Kakor je svojemu križanemu Sinu ne le na svetu časno čast in častitljivo ime, ampak tudi v nebesih vso oblast in čast in slavo in gospostvo dodelil; tako je pripravljen, da bo še našo poterpežljivost v terpljenji z večno častjo in z nevenljivo krono v nebesih povernil.

S k l e p.

Preč toraj, ljubi kristijani! s praznimi pritožbami, preč z vsem godernjanjem v križih, ker za kratko žalostjo nas čaka večno veselje, za malim trudom in terpljenjem večni počitek, za kratko Jeremijevo žalostinko večna radostna Aleluja, za ternjevo krono krona nebeška. To upanje naj po svojem častitljivem vstajenji v našem srcu vedno ohrani in vedno bolj vterjuje križani Zveličar, Jezus Kristus, ki sedaj z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje na vekomej! Amen.

Kratko pa dobro.

VI. postna nedelja.

(Čemu velikonočno obhajilo?)

„Jezus je vzel kruhe, je zahvalil in jih razdelil med sedeče“. (Jan. 6, 17.)

V v o d.

S kruhom je Jezus dva velika čudeža storil; nasitil je dvakrat čudno tisoče ljudi. Naj večji čudež s kruhom pa je Jezus storil, ko je kruh spremenil v svoje meso in kri in ga dal v hrano našim neumerjočim dušam. In ravno zdaj je nastopil sv. velikonočni čas, ob katerem vsak verni katoličan stopi po cerkv. zapovedi k mizi božje in zavživa J. K. v podobi belega kruha. Ravno za tega voljo pa tudi sv. kat. cerkev današnje sv. evangelije bere svojim vernim ovčicam, naj pridigarjem priložnost ponudi govoriti kaj v presv. rešnjem Telesu. Danes osem dni sem vam govoril o velikonočni spovedi, — danes pa govorim o velikonočnem sv. obhajilu in vam pokažem:

Zakaj da je sv. cerkev zapovedala velikonočno sv. obhajilo?

Razlaga.

Četerta cerkv. zapoved pravi: „O velikonočnem času prejmi sv. rešnje telo“. Znano vam je, da je ta zapoved komaj kakih 600 let stara; v prvih časih te postave ni bilo treba. Vsako nedeljo in praznik, vsak mesec, ali vsaj trikrat v letu so hodili kat. kristijani k božjej mizi. Pa ščasoma so postali merzli in to opravilo zanemarjali. Sv. cerkev, skerbna mati, je bila prisiljena razglasiti posebno postavo in je zapovedala, naj vsak katoličan ob velikonočnem času prejme sv. rešnje telo. Čemu je pa sv. cerkev si izvolila ravno velikonočni čas?

1. Zavoljo tega, ker je Jezus ravno ob veliki noči postavil zakrament sv. rešnjega telesa. Pri poslednji večerji je Jezus vzel itd. . . . Po besedah večne resnice toraj kruh ni več kruh, temveč meso in kri J. K. Sam Sin božji, kralj in gospod nebes in zemlje pride v serec revnega človeka in hoče v njem prebivati! Kolika čast in sreča! Ali ni prav, da se te sreče ravno ob veliki noči spominjamo, ko je ravno ta čas nas došla ta čast in sreča? Vojaki se spominjajo tistega dneva, ko so slavno zmagali; zakonski, ko so si pred oltarjem roke podali; hvaležni kristijani, ko jim je kaka sreča doletela. Zatorej tudi mi stopamo k božjej mizi ob v. n. in se spominjamo hvaležni . . . O sv. večerja, v kateri se Kristus prejemlje.

2. Zavoljo tega, ker je Jezus ravno ob velikonočnem času za nas terpel in na križu umerl.

Ravno tisti večer, ko je po noči toliko terpel in drugi dan na križu umerl, postavil je J. ta sv. zakrament. Rekel je: „To je moje telo, katero bo za vas darovano“. — „to je moja kri, ktera bo za vas prelita“; to je rekel in pristavil: „To delajte v moj spomin“. In sv. apostol Pavl pravi: „Kolikorkrat jeste od tega kruha in pijete od tega keliha, oznanujete smert Gospodovo“. Pogledj kristijan sv. križ, sv. martro, sv. križev pot itd. . . . vse te spominja, da je J. vse to za te terpel in iz ljubezni do tebe umerl na . . . pa vendar vse bolj živo in goreče te vsega tega spominja beli kruh, ki ga sprejemlješ pri božji mizi: To je tisto meso, ki . . . to je tista sv. kri, ki . . . Zatorej pravi sv. Tomaž Akv. „Jezus je sv. rešnje telo posebno zavoljo tega postavil, da se med nami hrani spomin na vse milosti, ki nam jih je pridobil, in na vso ljubezen, katero nam je skazal s tim, da je terpel in umerl za nas“. O sveta večerja, v kateri se spomin Jezusovega terpljenja obhaja!

3. Zavoljo tega, ker nam Jezus ravno v sv. rešnjem telesu pomaga vstati iz grešnega groba. Kakor močna

trobenta kliče nam sv. ap. Pavl: „Postergajte stari kvas, da bote novo testo. Zakaj naše velikonočno jagnje Kristus je darovano. Obhajajmo tedaj veliko noč ne v starem kvasu, tudi ne v kvasu hudobije in malopridnosti, ampak v opresnih kruhah čistosti in resnice“; dalje pravi: „Ako ste z J. ustali, iščite tega, kar je zgorej, ne pa . . . Ustati moramo iz groba svojih grehov; pa kdo nas razsvetljuje, kdo nas podpira? Le Jezus Kristus! „Jaz sem terta, vi mladike . . . ker brez mene ne morete nič storiti“. Jan. 15, 1. Ravno v sv. rešnjem telesu se pa J. z nami združi, v nas prebiva in nam obilno deli svojo milost in pomoč. O sv. večerja, v kateri se duša z gnado napolnjuje! —

4. Zavoljo tega, ker nam Jezus ravno v sv. rešnjem telesu zagotavlja veselo vstajenje in večno življenje. Jezus je od smerti vstal in živeli bomo tudi mi, pa kako? Vstali bomo vsi, ali vsi ne bomo spremenjeni. Živeli bomo, ali večno srečno ali nesrečno? Jezus nam je zastava, da bomo lepo vstali in živeli vekomaj srečno, in ravno v sv. rešn. T. nam podaja to zastava!“ Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa . . . in pili . . . ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije . . . ima večno življenje in jaz ga bom obudil na poslednji dan“. Jan. 6, 54. Kdor toraj vredno prejeme sv. obhajilo, temu se ni bati smerti in groba. — Kakor je J. od smerti . . . tako tudi on! O sv. večerja, v kateri se nam zastava večnega življenja podeli!

S k l e p.

Zdaj veste, čemu da je sv. cerkev zapovedala . . . (ponavljaj!) Tudi mi smo katoličani, nam vsem je sv. cerkev skerbna mati. Ali bode koga med nami, ki bi ne hotel poslušati . . . Živim veselega upanja, da bote vsi . . . in vsi vredno stopiti k . . . Tako se bode tudi nad nami spolnila molitev sv. cerkve: O sv. večerja, v kateri se Jezus prejemlje, spomin njegovega terpljenja obhaja, duša z milostjo napolnjuje in zastava večnega življenja deli! Amen.

Tiha nedelja.

(Kamni zoper cerkev.)

„Pobirali so kamnje, da bi v nja lučali; Jezus pa se je skril in šel iz tempeljna“.
(Jan. 8, 59)

V v o d.

Nekaj dni pred svojim terplenjem je Jezus očitno v tempeljnu učil in dokazoval, da je on od Boga obljubljeni in poslani Mesija in pravi Sin božji. Kazal je na svoje življenje: „Kdo izmed vas me bo . . . , — na svoje pridige: „Ako vam resnico govorim . . . — na večno plačilo: „Ako kdo moje besedo . . . — na svoje rojstvo od vekomaj: „Prejden je bil Abraham . . . — imenoval se je očitno božjega Sina: „Moj Oče je, kateri me časti, od katerega vi pravite . . . Pa vse je bilo zastonj, — še le zmirjali so Jezusa in kamnje pobirali, da bi ga ubili. Alite grozna slepota in hudobija? Kaj pa porečete, ako vam povem, da je takih ljudi še tudi naše dni dosti, ki J. zmirjajo in kamnjajo? Namesto Jezusa je sv. kat. cerkev, — njo je ustanovil, njej izročil svoj nauk, ssv. zakramente, ves zaklad svojih darov in milost, njej poslal sv. Duha, pri njej ostane do konca sveta. In to sv. cerkev nekteri naše dni zmirjajo in kamnje lučajo. Od tega kamnja hočem danes govoriti in vam pokazati:

Kamne, ki se naše dni zoper sv. kat. cerkev mečljejo.

R a z l a g a.

Nekdajni ajdje so našo sv. kat. cerkev preganjali tako, da so kristjane morili; — odpadnež Julijan tako, da je kristjane zasmehoval, v kot postavljaj, in jude in ajde podpiral; — krivo- in novoverci tako, da so ljuliko sejali, smešnjave napravili, kervave vojske vneli. Kaj pa delajo nasprotniki sv. kat. cerkve naše dni? Razne kamne mečljejo zoper cerkev in

1. prvi kamen je ta, da pravijo: „Kat. cerkev zavira svitlobo in napredovanje, in razprostira le tmino in nevednost“. Neka neznana moč goni ves sedajni svet čudno dalje in dalje in vse vpije: „Naprej, naprej!“ Vse misli in terdi, da je razsvitljeno, da je vso modrost na žlici popilo. Pa v čem so razsvitljeni otroci, — hlapci in dekle, — rokodelci in delavci, — stopači in potepuhi, — v čem je razsvitljena tudi naša učena gospoda? Taka je ta svitloba, da se Bogu usmili, in to svitlobo sv. kat. cerkev zavira: „To je večno življenje, da poznajo tebe . . .

In to pravo svitlobo in omiko je sv. cerkev še le na svet pripravila in jo še zdaj razširja. Perve šole so bile cerkvene, duhovniki so zbirali od nekdanj otročice okoli sebe . . . in kdo se še zdaj naj več trudi pri šoli? Cerkev je prva stavila visoke šole, kjer se učijo naj više vednosti in skrivnosti; in papeži in škofje še zdaj naj bolj podpirajo te šolske naprave. Sv. cerkev pošilja misijonarje, ki pridigajo pravo luč . . . Toraj ni res, kar terdijo . . .

2. Drugi kamen je ta, da pravijo: „Kat. cerkev kuje železje, da se ljudje ne morejo svobodno gibati in živeti po svojej volji.

Po svobodi naše dni res vse vpije in res je tudi dosti svobode po svetu. Pa kaka je ta svoboda? Poprašajte starše in predpostavljene, — pogledjte vojskine trume po celej Evropi: taka svoboda, da se Bogu usmili. Od take svobode kat. cerkev res nič ne ve, pa daje ljudem tisto svobodo, katero je Kristus nam prinesel. Sv. cerkev je odpravila sužni stan, v katerem so se ljudje imeli in mučili, kot črna živina; ona je ženski spol odrešila strašnega jarma, v katerem je bila ajdovska žena le dekla in sužnja, v katerem so otroci bili v pesti svojega neusmiljenega očeta; v kateri svobodi so se narodi med seboj kervavo črtili in morili. Še zdaj sv. cerkev pošilja svoje misijonarje med divje narode in tudi med njimi pada železje grozne sužnosti; tudi med nami brani cerkev pravo svobodo. Ona pravi kraljem, naj svoje podložne lepo imajo in jih ne stiskajo, — podložnim pa, da zvesto ubogajo; — ona bogatine opominja, naj svojim revnim bratom pod ramo segajo, uboge pa, naj tuje posestva pri miru pusté; ona uči in kliče vse, naj vsi svoje strasti berzdajo, da vsi med seboj mirno in svobodno živé. Toraj ni res, kar terdijo . . .

3. Tretji kamen je ta, da pravijo: „Kat. cerkev uči, naj ljudi tuje vere sovražimo, preganjamo in pogubljam.“ Kat. cerkev je prepričana, da ima le ona vse tiste nauke, tiste zakramente, tiste naprave, ki nam jih je Bog razodel po svojem Sinu Jezusu. Zatoraj mora tudi učiti in terditi, da je le ona edino prava, in da le ona je tisti pot, ki derži v večno življenje, in da vsak katoličan, ki se tega zvesto derži, pride v nebesa. Kaj pa bode z nnimi, tega cerkev ne pravi, nikogar ne obsoja in ne pogublja: to izročuje Bogu. Ravno pa, kakor cerkev nikogar ne obsoja in ne pogublja, ravno tako nikogar ne loči iz svoje ljubezni. Ona uči, naj ljubimo vse; ona moli za vse; ona napravlja šole in bolnišnice za vse. Ravno poslednja Zg. Danica piše o Sionskih hčerah v Jeruzalemu: „V odrejo se jemljo otroci iz vseh verstev, izmed turkov, judov, protestantov, razkolnikov, katoličanov.“ Usmiljene sestre na vojišču oskerbljujejo vse ranjene itd. Toraj ni res, kar terdijo . . .

S k l e p.

Danes se po cerkvah zavijajo sv. martre v plave ali črne oblačila, ker se je J. skril. Tudi sv. cerkev se naše dni zavija v . . . ker so za njo nastopili hudi časi: Nasprotniki tudi za njo lučajo debelo kamnjo. Pravijo, da . . . (ponavljaj!) Pa vse to ni resnica; vse je laž in krivica. Naj toraj nasprotniki še tako divjajo, cerkev — steber resnice — bode stala in ne bodo je premagale vse peklenske moči! Amen.

Cvetna nedelja.

(Jezus je naš kralj.)

„Glej, tvoj kralj pride k tebi!“ Mat. 21, 5.

V v o d.

Večkrat je judovsko ljudstvo volje bilo, Jezusa za kralja izklicati in počastiti. Pa tega nikoli ni pripustil; skril se je in šel v samoto. Danes pa je dovoljil, da se mu skazuje čast, ki se le kraljem spodobi. Dva učenca pripeljeta oslico itd. . . . Tako je ljudstvo Jezusa za kralja počastilo in dopolnilo se je, kar je govorjeno po preroku Cahariju, kateri pravi: „Povejte hčeri . . . Danes se toraj spominjamó te sv. resnice, da je Jezus naš kralj. Pri tej resnici tudi jaz danes ostanem, in vam pokažem, „da je Jezus v resnici naš kralj“.

R a z l a g a.

Pilat je vprašal Jezusa: „Ali si kralj . . . Jezus je rekel, da je. Ko je J. na križu visel, napisane so bile nad njegovo glavo besede: „Jezus Nacar. kralj Judov“. Tudi naš kralj je Jezus in to zavoljo tega:

1. ker je pravi Sin božji. Od vekomaj živi in kraljuje s svojim Očetom, zapustil je scer svojo neb. čast in prišel na svet, pa šel je spet nazaj v nebеса in zdaj tam sedi ob desnici . . .

Sam Oče nebeški je iz nebes klical, da je Jezus njegov Sin; Jezus sam je pred Kajfom slovesno izrekel, da je Sin božji; iz svoje moči je čudeže delal, je od smerti vstal in v nebesa šel in tako spričal, da je . . . Zdaj torej tam gori kraljuje, pri svojem Očetu za nas prosi in nam pošilja dobro in hudo, veselje ali žalost, kakor zaslužimo in potrebujemo. Molimo za tega del Jezusa za svojega kralja, skazujmo mu svojo čast, zaupajmo nanj in obračajmo se k njemu v vseh svojih potrebah: On je kralj naj bogatejši, naj mogočnejši, naj dobrotljivejši in naj modrejši! — Jezus je naš kralj,

2. ker je premagal naše sovražnike. Vsakega kralja dolžnost je svoje podložne braniti in se vojskovati zoper nasprotnike. Naši nasprotniki so bili greh, smert in pekel, — vse je premagal in nam pridobil odpusčanje grehov, večno življenje in nebesa. Sv. ap. Pavl pravi: „S smertjo je poterl njega, ki je imel oblast čez smert, to je hudiča; da bi jih rešil, kateri so s smertnim strahom vse svoje žive dni sužnosti podverženi bili“. In kakošna je bila ta vojska? Poglejte na sv. križ! In ravno ta sv. teden nas opominja sv. cerkev tiste britke vojske, v kateri nas je Jezus odrešil. (Se more popisati njegovo terpljenje.) Zatorej sovražimo greh, od kterega nas je Jezus tako drago odkupil! Vi, ki ste sv. velikonočno spoved že opravili, ostanite terdni v svojih obljubah; vi pa, ki še niste je . . . ne odlagajte; otesite sramotni jarm od sebe, od kterega vas je Jezus rešil! — Jezus je naš kralj,

3. ker je postavil sv. cerkev in tako ustanovil svoje kraljestvo na zemlji. Rekel je J. svojim učencem: „Pojdite po celem svetu in . . . Sli so, učili in kerščevali, narastlo je to Jez. kraljestvo tako, da ga ni tacega kraljestva . . . sv. cerkev sega od enega konca sveta do drugega. Tudi mi se štejemo k temu kraljestvu, hodimo v luči J. sv. vere, imamo njegove sv. zakramente, častimo sv. Očeta v Rimu kot J. namestnika in škofo naše kot naslednike ssv. apostelnov. Ako pa je J. v resnici naš kralj in sv. cerkev njegova namestnica, kje pa je naša pokorščina? Vsak dober podložnik zvesto spolnuje postave svoje dežele; kako pa je z cerkvenimi postavami? Vsak dober podložnik se poteguje za srečo in čast svoje dežele; kako pa je z cerkvenimi postavami? Vsak dober podložnik se poteguje za srečo in čast svoje dežele; koliko pa je katoličanov, ki svoji cerkvi sramoto napravljajo, jo psujejo in preganjajo! Turki, ajdje in judje stojé za svojo vero, kako pa počenjajo nekteri katoličani? „Spoštuj svojega očeta, in mater“, toraj tudi duhovno mater, sv. cerkev; „Kdor vas zaničuje,

mene . . . Ne zabimo toraj, da smo katoličani, in da je ravno naša cerkev Jezusovo kraljestvo na zemlji! — J. je naš kralj,

4. ker ima veliko kraljestvo tam v večnosti. Nekdaj pride J. spet z veliko oblastjo, soditi žive in mrtve: „Vidili bodo Sinu človekovega priti . . . Pred njim se bodo zbrali vsi narodi, vsi ljudje, tudi kralji. Oh to bo strašno veliko kraljestvo, oh to bo strašno mogočen kralj! Sodil bo, kakor noben kralj ne more: kar si mislil, želel . . .; plačeval bo, kakor noben . . . grozno terpljenje, neizrečeno veselje in oboje na večno: „Pojdite vi izvoljeni, in posedite kraljestvo . . . Poberite se vi prekleti . . . To je J. kraljestvo tam v večnosti; eno izmed teh dveh tudi nas čaka, ktero si bomo izvolili? Vsak dan molimo: „Pridi k nam tvoje . . . Gotovo si vsak s temi besedami želi, neb. kraljestvo; to pa silo terpi, le kateri si prizadevajo . . . Zatorej spoznavljajmo J. serčno pred ljudmi, spolnujmo njegovo sv. voljo, bodimo zvesti podložniki njegove sv. cerkve!

S k l e p.

„To nam dodeli po J. K. Gospodu našem, ki s tebo živi in kraljuje . . .“ tako končamo v cerkvi vsako molitev. Zdaj veste, da je J. v resnici naš kralj, in da kraljuje . . . Naš kralj je za voljo tega, ker (ponavljaj!) . . . Pomagaj nam Jezus, da zvesti ostanemo tukaj tvoji cerkvi; da tako potem tudi v večnosti pride-mo v tvoje neb. kraljestvo! Amen.

Velikonočna nedelja.

(Velikonočno veselje sv. kat. cerkve.)

„On je vstal in ni več tukaj“. (Mark. 16, 6.)

V v o d.

Več veselih praznikov obhaja sv. kat. cerkev. Vesel praznik je božični dan, ko se spominjamo . . . sv. rešnjega telesa, ko se spominjamo . . . Pa naj veselejši med vsemi je velika noč. To nam kaže, ker sv. cerkev tolikrat ponavlja besedo: Aleluja, to je:

Hvalite Gospoda! Zatorej hočemo premišljevat, čemu se sv. kat. cerkev ravno o veliki noči toliko veseli? Da kratko odgovorim:

Ravno o veliki noči se 1. vernih kristijanov vera najbolj poterdjuje; 2. upanje naj bolj obuja in 3. ljubezen naj bolj vnema.

Razlaga.

Sv. Pavl piše: „Zdaj ostanejo vera, upanje in ljubezen“, te tri čednosti so vsakemu kristijanu naj bolj potrebne. In ravno te velika noč oživlja.

1. Velika noč poterdjuje našo vero. Tega so se Jezusovi sovražniki naj bolj bali, da le od smerti ne vstane. Zatoraj so obvarovali njegov grob; in potem so varhe podkupili naj rekó: „Spali so in med tem so učenci prišli in ukradli“. Tudi aposteljni so pri vseh svojih pridigah naj bolj povdarjali, da je Jezus od smerti vstal in tako dopričal, da . . . In sv. Pavl: „Če Kristus ni od smerti vstal, je prazna vaša vera“. Toraj ravno velika noč, prazni J. grob naj bolj poterdjuje našo vero. J. je pravi Bog in božja resnica je njegova vera. Naše dni jih je veliko, ki napadajo našo vero; pokažite jim J. prazni grob in omolkiniti morajo.

2. Velika noč obuja naše upanje. Razni kamni tlačijo naše serce. Prazni J. grob odvaljuje jih vse raz našega serca in nam obuja sladko upanje. Morebiti da križi in težave vsake baže tlačijo tvoje serce. Glej! kaka se je Jezusu godila (popiši!) — minulo je vse in prišla večna slava in veselje. — Težijo te morebiti grehi? Glej! na sv. križu je tekla sv. rešnja kri; prazni grob ti priča, da je na križu zaklano jagnje bil pravi Bog, ki je terpel za te. In ravno zdaj o veliki noči te je sv. cerkev vabila v spovednico, in sv. cerkev zaupa, da ste vsi vredno prejeli svete zakramente, zatoraj se veseli! — Morebiti te teži in straši smert? Glej! Jezus jo je premagal in nam vsem odperl sv. nebesa, kjer bomo živeli mi in vsi naši ljubi rajni. — Morebiti te žalosti preganjanje sv. cerkve, ki se godi naše dni? Glej tudi farizeji so se veselili, ko so J. vidili na križu; pa njih kratko veselje se je skoraj spremenilo v sramoto in žalost. Le poterpi — tudi preganjavce sv. cerkve čaka ravno to. Tako se vernih očie upanje obuja.

3. Velika noč vnema našo ljubezen. To je naravno in potrebno, da ljubimo, ki nam kaj dobrega storijo: otroci starše,

ubogi dobrotnike . . . Kje pa je naš naj večí dobrotnik ? Stopimo k J. praznemu grobu, tam ga najdemo ! Toliko dobrega nam nihče ni storil ; (kaj pridobil, pokaži) ; toliko za nas nihče ni terpel : „Veče ljubezni nima, kakor ta, ki svoje življenje da . . . in Jezus ga je dal na sramotnem križu. Zatorej še vnema ljubezen do J ! Pa tudi do bližnjega : vsi smo njegovi bratje, vsi po njem odrešeni, vsi v nebesa povabljeni : „Kdor pravi, da ljubi Boga, pa sovraži svojega brata, je lažnik“. Tako se unema . . .

S k l e p.

Ravno zdaj o veliki noči se prismehljajo iz zemlje preljuje rožice. Stopite dans k J. grobu in tudi tam najdete tri rožice : vero, upanje in ljubezen. Tu pri J. grobu se vera poterja, upanje obuja in ljubezen vnema. Zatorej je tega praznika naša ljuba sv. kat. cerkev toliko vesela. Poterjajmo danes toraj sv. vero, obujajmo sv. upanje in vnemajmo sv. ljubezen ! To bode velikonočno veselje za sv. cerkev in pela bode Alelujo ! Amen.

Velikonočni pondeljek.

(Naj tudi mi naše dni kličemo : ostani pri nas !)

„Gospod ostani pri nas, ker se mrači“. Luk. 24, 29.

V v o d.

Kako se vendar vse hitro in čudno na svetu premenja ! Nekaj dni je komaj, kar smo žalovali na J. grobu, včeraj smo se veselili in kazal sem vam velikonočno veselje sv. kat. cerkve. Danes pa vidimo v sv. evang. dva učenca, ki sta vsa pobita in žalostna šla . . . Le Jezus je njuno žalostno serce ohladil, da sta ga prosila : Gospod ostani . . . Tudi jaz moram ogledaje se po svetu danes reči, da se je den nagnil in se mrači na marsiktero stran, toraj je tudi za nas potreba, da kličemo : „Gospod, ostani . . . Ja ljubi moji ! kličimo tudi mi :

1. Gospod ostani pri nas ; kajti mrači se v društvenem življenji ;
2. Gospod . . . kajti mrači se v cerkvenem življenji ;
3. Gospod . . . kajti mrači se v političnem življenji.

Razlaga.

Ponuja se ljudem osrečevavcev na cente . . poglej le v časnike in bukve . . poslušaj govore raznih zborov: povsod osrečevavcev dosti. Vendar pa ostane večna resnica beseda sv. Petra: „Ni ga danega ljudem imena, v katerem se morajo zveličati . . . kakor ime J. K.“ . . zveličati tam v večnosti pa tudi tukaj. Osrečevavcev je dosti, edinega in pravega pa svet zapušča; toraj

1. **Mrači se v društvenem življenji.** Vse človeštvo je veliko društvo . . . kakošno je to društveno življenje naše dni? Kje je ljubezen, pokorščina, varnost in poštenost? Eden drugzga opeharjajo, srečo zavidajo, — nepokorni so otroci, posli, — varna ni nobena reč; strašni ropi in umori se godijo — ječe so natlačene. Koliko ljudi se samih ubije; kako malo je srečnih zakonov; kako se postopači in delavci že puntati začenjajo; hvalite Boga, da ne veste vseh reči, ki se po svetu godé in po časnikih prav nesramno in s prav satanskim veseljem popisujejo. Res dan se je nagnil in mrači se v društv. življenju! Gospod ostani . . . Kako ljubeznjivo, čisto, pošteno pa tudi srečno so živeli prvi kristijani! kaj pravi o tem apost. djanje? Clo ajdje so kristijane hvalili. Tako tudi naše dni le J. more prinesiti luči in pomoči v društv. življenje. Jezus in njegov nauk uči uboge delavce naj so pridni, zadovoljni in poštene, tam v večnosti plačilo . . . uči otroke in posle, naj so . . . uči vse, naj se med seboj ljubijo . . .

2. **Mrači se v cerkvenem življenji.** Priče so nam pastirski listi, ki jih razpošiljajo kat. škofje. Le berite jih in vidili bote, kakšni časi so privihrali nad sv. cerkev. Vsak pisun se prederzne zasmehovati in psovati naj sv. resnice in naj više cerk. pastirje. Cerkvi se jemljejo naj sv. in imenitnejše pravice. Le poglejmo, kaj počenja italijansko kraljestvo! Naj pred je poderlo konkordat in na svitlo dalo nasprotne postavbe; potem je vzelo cerkvi šolo in tako ločilo cerkev od šole; potem je odpravilo sv. zakramentalni zakon in vpeljalo tako imenenovani civilni ali zakonni zakon; ni bilo še dosti: škofje, ki so se temu ustavljali, je spodilo iz dežele ali verglo v ječo; za tim so na versto prišli mnih in nune in njih premoženje, slednjič pa vse cerkveno premoženje. Alite, da se mrači v cerkvi? Kako se spolnujejo cerk. zapovedi zastran sv. maše, praznikov, velikonočne spovedi, posta? Oh mrači se . . Gospod ostani . . Ja oživljajmo sv. vero v J., da je živi Bog, naš učenik in vstanovitelj naše cerkve; — oklenimo se sv. Očeta in naših škofov, spolnujmo dolžnosti zvestih katoličanov in spoznajmo v teh šibah le božjo roko, ki drami spavajoče . . in vse bo dobro, le v srečo in slavo naše sv. cerkve . . .

3. **Mrači se v političnem življenji.** Knpčija in obert-nija peša, dnar se zgublja, plačila naraščajo, ljudje obnemagujejo, vse po miru zdihuje, časniki o miru sladke pesmice pojó, zraven pa ves svet v železji šterli. Poglejmo na Francosko: ni še dolgo, kar je le vojska neke puntarje ukrotila; na Nemško: tam prusovski kralj drugim dežele jemlje, ti se pa branijo; na Turško: tam se kerš. kri že dolgo let prelija; v Ameriko: tam so une dni svojega predsednika pred sodni stol poklicali. Vse se meša in giblje: Mrači se v pol. življenji, Gospod ostani . . . Jezus in njegov nauk je tudi politika pozabila, zatorej je taka. Naj se torej poprime J. in njegovega nauka in potem . . . Jezus je ja učil, da ni oblasti, kakor le od zgoraj, naj dajemo cesarju, kar . . . naj molimo in daritve opravljamo za kralje, poglavarje, in vse oblasti . . . Jezus je pa tudi učil, naj so oblastniki pravični na vse strani, naj so očetje svojih podložnikov, naj ne gledajo na osebo, na jezik, na deželo . . . kjer je Jezus pri politiki, tam so sv. vse božje in kerš. zapovedi, tam se ne zabi ostri odgovor pred božjim stolom . . . tam pa je tudi sreča in blagor božji . . .

S k l e p.

Mrači se . . . zatorej kličimo: Gospod ostani pri nas — in boljši bodo časi! Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. so dobili fare: Weber Franc faro Požarnico, Nepomucky Adolf faro Glanhofen in Walchensteiner Anton je postal beneficijat v Št. Paternionu. Č. g. Oswald Jož. gre za provizorja v Stokenboj. — Umerla sta č. g. Marušnik Jern. beneficijat in č. g. Feldhofer M. fajmošter. R. I. P.

Goriška nadškofija. Umerli so čč. gg. Bone Andr. vikar v lašk. Št. Lorencu; Breščak Stef., zač. kurat v Lokvah in Sušnik L. fajm. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Preč. g. dekan v Ipavi Grabrijan Juri postal je spet ondotni okrajni šolski ogleda. Č. g. Lavter Aut. je dobil faro sv. Križa pri Kostanj; č. g. Pehare Al. se poda v pokoj.

Teržaška škofija. Prestavljeni so nasledni duhovniki: Č. g. Križaj Jer. gre za duh. pom. v Moščenico. Č. g. Vale Janez je imenovan fajmošter v Zamasku. — Umerl je č. g. Radič Anton, bivši kaplan v Keršetu. R. I. P.

Družba sv. Mohora. Do 12. marca so plačali za leto 1868: Fara Čače, Pokerče, Borovlje, Bilčovs, Sveče, dek. Tinje, Velikovec, Doberljavas; — dek. Ločnik, fara Šmarja, sv. Križ; — fara Mirna peč, Boh. Bela, Ribnica, Kranjska gora, Koroška Bela, Kostel, dek. Moravče, Novomesto, Loka, Leskovec, Šmarje, Ribnica, Ternovo; fara Tomaj, Divača; — fara Jurjev kloster, Spodnja Polskava, Reka, dek. Kozje, Št. Lenart, Brazlovče, Novacerkev, Vozenica; — dek. Čabar.

Odgovorni izdaj. in vred. Andr. Einspieler. — Natimil J. & F. Leon v Celovcu.